

LIETUVISKAS SAVAITRAŠTIS
Išėina kiekvieną ketvirtadienį Clevelande
Leidžia
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio
Redaktorius
Vincas Rastenis

Kaina metams, užsimokant iš anksto:
Jungtinėse Valstybėse \$3.00
Kanadoje .. \$4.00 Kitur .. \$4.50
Užsisakyti galima kiekvienu metu, nereikia laukti metų, pusmečio ar mėnesio pradžios.

DIRVA

★ ★ ★
THE FIELD

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 100,000 Lithuanians in the State and in Cleveland.

No. 51

Kaina 6c.

CLEVELAND, OHIO

December — Gruodžio 22 d., 1949 m.

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Thursday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Editor
Vincas Rastenis

Subscription per year in advance
In the United States \$3.00
In Canada .. \$4.00 Elsewhere .. \$4.50
Entered at Second-Class matter Decem-
ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice
under the act of March 3, 1879.

(34-ti metai :: 34th year)

Linksmu Kalėdų Visiems!

GRAŽIAUSIŲ LINKĖJIMŲ siunčia-
me vieni kitiems Kalėdų švenčių be-
laukdami. Gyvenimo patyrimas, ži-
noma, jau yra ne vieną kartą paro-
dęs, kad vien tik nuo linkėjimų ne-
daug žmonių laimė tepriklauso. O vis dėlto geri linkė-
jimai bei sveikinimai nejučiomis prideda, lašas po lašo,
šiek tiek geros savijautos, šiek tiek daugiau malonumo,
šiek tiek daugiau ir savim pasitikėjimo, o juk nuo tų
dalykų labai žymiai priklauso ir žmogaus pasisekimas
gyvenime.

Todėl gal būtų per daug jau "realistiška" ar gal
tiesiog per grubu pasakyti, kad Kalėdų šventės yra
grynai pirklų šventės, nes jos sudaro progos jiems už-
dirbti. Tas, žinoma, teisybė, kad visi pirkliai, visi ga-
mintojai pasinaudoja proga patiekti savo patarnavi-
mus, palengvinančius žmonėms regimais ženklais ge-
rus jausmus bei linkėjimus pareikšti. Bet vis dėlto
mūsų linkėjimus lydintieji jausmai nuo to nei kiek ne-
sumenkėja.

Tik ar gali būti Kalėdos linksmos visiems? Deja...
Linkime to bent grynai sažinės žmonėms, bet žinome,
kad tie mūsų linkėjimai negali jų visų pasiekti, o jei
ir pasiektų, nepajėgtų pašalinti jų liūdesio didžiųjų
prižasčių...

Negali būti linksmų Kalėdų šimtams tūkstančių
mūsų tautiečių, žiaurios rankos nutremtų į tolimus
svetimus kraštus, į sunkią nelaisvę. Jie, kaip ir daug
milijonų kitų žmonių, ten kenčiančių, negalės matyti
skirtumo tarp iškilmingo Kalėdų ryto ir kiekvieno kito
beviltiško ryto. Negali būti tikrai linksmų Kalėdų,
kada gyvybė dar palikusi, bet gyvenimą atėmusi sve-
tima valia verčia būti ir judėti širdžiai ir protui prie-
šingiems tkslams.

Negali būti linksmų Kalėdų nei tiems mūsų tautie-
čiams, kurie turi nešti sunkią likimo našą tėvynėj,
savuose namuose turėdami kentėti svetimų priepaudo
ir prievartavimą.

Negali būti linksmų Kalėdų ir tiems tautiečiams,
kurie, tarp milijonų kitų, nors ir išvengę dvasinės ver-
gijos, tebėra žmonėmis be aiškos ateities ir be pagrin-
do dabarčiai.

Sunku linksmam jaustis ir tiems, kurie, kad ir ap-
sitvarę vienaip ar kitaip paprastus kasdienesius
savo gyvenimo reikalus, kiekvieną valandą ir minu-
tę yra graužiami ilgesio bei nežinios apie artimų ir
brangių savųjų likimą.

Pagaliau, kiekvienam lietuviui šiais laikais negali

būti visiškos, jokių liūdesio šešėlių neaptemdytos links-
mybės, kada jis žino, koks sunkus likimas yra ištikęs
tiek daug žmonių ir tiek daug jo širdžiai artimų tau-
tiečių... Kada tiek daug jau beveik įvykusių svajonių
yra sudaužyta, paniekinta, ir kada toks sunkus kelias
toms svajonėms atstatyti...

Bet atsiminkime, kad ir labai sunkiais laikais Ka-
lėdų rytas lietuviuose visada buvo linksmesnis už ki-
tus. Jis visada buvo ir, neabejojame, kad yra bent sie-
los gelmėse šventiškas rytas.

Šventiškas Kalėdų rytas ateina po susikaupimo
vakaro prie Kūčių Stalo. Nesuskaitoma daugybė šeimų
šį Kūčių vakarą tik mintimis iš įvairiausių nežinios
galės susirinkti... Milijonai tuščių vietų bus prie Kūčių
stalų... Milijonai tų stalų liks visai nepadengti... Ir
niekas prie jų nebeatsisės...

O vis dėlto Kalėdų simboliai — religiniai ir drauge
tautiniai — gaivins dvasioje kilnaus gyvenimo siekimą,
stiprins ryšį savųjų tarpe, tvirtins mūsų dar gyvą ir
kovojančią lietuvių tautos šeimą.

Šventosios Šeimos paveikslas — tas didysis savi-
tarpinės meilės ir pasiaukojimo simbolis šiandien virsta
pavyzdžiu visai mūsų tautos šeimai, kuri nenustojo sa-
vo vilties, kuriai pasitikėjimo ateitimi žvaigždė švie-
čia per viską, kas amžiais lietuviui sielai buvo sava ir
brangu: per tikėjimą, per kultūrą, per tautines tra-
dijas...

Pakartosime čia mintis iš vieno politikos veikėjo
neseniai pasakytos kalbos, reikšmingos kaip tik šiai Ka-
lėdų susikaupimo valandai:

— Šiandien pasaulis ginčijasi ne dėl valstybių sienų,
ne dėl klausimų, katras miestas kam priklauso...
Yra tik vienas pagrindinis klausimas: demokratija ar
diktatūra, ateizmas ar krikščionybė, reliatyvi laisvė
ar visiška vergija. Vidurinių kelių nebėra. Nebėra ir
neutralumo. Ar bereikia kartoti, kad lietuvių tauta
priklauso prie to fronto, kuris kovoja prieš komunizmą,
taigi ir prieš diktatūrą, ateizmą ir vergiją. 1939 metais
Lietuva galėjo pasirinkti neutralumą, nes karas pra-
sidėjo dėl Dancigo. Šiandien vyksta kova dėl naujos
religijos, dėl naujo dievo... Lietuvių tauta jau šeštas
šimtmetis keliauja krikščionybės idealų keliais. So-
vietų žiaurioji prievarta ją ištūmė į naujos stalininės
religijos sistemą. Bet ji visa savo siela, visa istorija,
visomis tradicijomis ir elgsena priklauso pasauliui šia-
pus uždangos. Ji eis su tais, kurie, saugodami savo
individualines ar savo valstybių lais-
ves, gins ir reikalaus laisvių kiekvie-
nam pavergtam žmogui ir kiekvienai
pavergtai tautai.

Pasaulyje yra jėgų, stojančių į
šią kovą. Su Kalėdų žvaigždės špin-
duliais šviečia vilties spindulėliai, kad
ši kova įsisiūbuos ir bus laimėta. Ta-
da bus linksmesnės Kalėdos.

Tų linksmų Kalėdų linkime vi-
siems!

Tikėjimas, kad jos ateis, tegul
stiprina visų dvasią ir šiandien liū-
dnieji apmąstymai te niekad nenustel-
bia to tikėjimo, kuris yra geriausias
linkėjimų išsipildymo laidas.

Šio puslapio iliustracijos — V. Raulinaičio
linoleumo raiziniai

Kova dėl taikos...

KALĖDŲ GIESMĖS apie taiką ir
ramybę žemėje, atrodo turėtų tiki-
ti tik tikros taikos laikais.

Bet ir žiaurių karų metu, kartais
net pačiame mūsų lauke, Kalėdų gies-
mė nuaidi per žmonių širdis ne kaip
pasityčiojimas, bet kaip skaudžius vil-
ties spindulys.

Ne ginklą mesti, nebėgti iš kovos
lauko ir ieškoti ramybės ji paskatina,
bet pažadina viltį, kad bus iškovota
tikra ir teisinga taika.

Ir pereito karo metu Kalėdų gies-
mės žadino šitokią viltį žmonėms, sun-
kiai kenčiantiems dėl jo baisenybių.

Bet štai... jau penktos Kalėdos
ateina po to, kai nutilo ginklai mus
pačius taip skaudžiai palietusiame ka-
re. O viltis, kurią tuomet Kalėdų
giesmės žadino, dar neišsipildė. Karo
nėra, bet ir taikos nėra. Tai, ką ban-
do žmonės dabar vadinti taika, yra
tik supuvusi taika, yra tik apgaulė.

Daug kam šiandien Kalėdų gies-
mės gali atrodyti dar tolimesnės nuo
aplink mus esančios tikrovės, negu
tikro karo metu. Daug kas jau mato,
kad neteisinga, apgaulinga "taika"
yra ne tik ne geresnė, bet dar bloges-
nė už tikrąjį karą. Nes tokia "taika"
yra panaši į beviltišką apsiniaukimą,

kuriam jokio galo nematyti. O toks
apsiniaukimas ilgainiui darosi nepa-
kenčiamesnis už pikčiausią audrą, ku-
rią bent numanai, kad ji negali ilgai
tęstis.

O vis dėlto Kalėdų garsai, savo
skambėjime nešantieji tikros taikos
idėją, ir dabar nėra beprasmiški.

Jeigu jie karo lauke sugeba su-
žadinti taikos viltį, tai ir dabar jie
sugeba sukelti žmonių širdyse bent
tikros taikos pasiilgimą.

O kur yra pasiilgimas, ten gimsta
ir siekimas. Ir kai gimsta siekimas,
tai kyla ir kova už tą siekimą.

Kalėdų garsai dabar labiau negu
bet kada kelia tikros taikos pasiilgi-
mą, o su tuo pasiilgimu drauge kelia
ir pasiryžimą, jeigu reikia, tai ne tik
laukti taikos, bet ir kovoti už ją. Ko-
voti ne už supuvusią, bet už tikrą tai-
ką, kurioje ištisų teisybė ir ramybė
galėtų viešpatuoti geros valios žmo-
gaus pasaulyje.

Taikai laimėti šiais laikais maža
vien geros valios: reikia dar ir stip-
rios valios. Taikos garbė šiandien
yra plėšiama — reikia kovotojų tai
garbei apginti.

Kalėdų giesmės šiandien tebūnie
himnais kovos už tikrąją taiką!

Kova dėl Jeruzalės

Krikščionys bijo, kad miestas neatitektų žydams. Reikalauja Jeruzalės sutarptautinimo. — UN priėmė atitinkamą rezoliuciją, bet Amerika ir Anglija jai nepritaria.

"Ar matote visa tai? Išties, sakau jums, neliks čia akmenų, kurs nebūtų išgrautas". — Taip Kristus nusakė savo mokiniams Jeruzalės ateitį, kai Jeruzalė dar buvo šiaip sau žydų miestelis.

Ir tikrai, per daugiau kaip tūkstantį metų po tos pranašystės Jeruzalė ne kartą teko virsti griuvėsiais.

Tik nuo 1244 metų iki dabar miestas turėjo progos atsistatyti, augti ir plėtotis kaip "šventas miestas", iki žydai sukruto atgauti savo "žadėtąją žemę". o arabai, kurie ten apie 1,300 metų gyvena, pasipriešino žydams.

Dabar, kai žydai, ginklu ir ugnimi kariaudami už Palestiną, įsikūrę savo Izraelio valstybę, arabai bent tiek jiems kliudo, kad neleidžia užvaldyti visos Jeruzalės, kurią žydai skaito savo istorinė sostine.

Žydai išigriebe vienoje Jeruzalės dalyje, kitą miesto dalį laiko arabai, o bendras miesto likimas labai surūšiuo visą krikščionišką pasaulį.

Šiandien, šalia arabų ir žydų susikirtimo už tą miestą, eina atkakli kova dėl Jeruzalės bei kitų biblinių vietų Palestinoje tarp žydų ir krikščionių visame pasaulyje.

Žydi spauda ir organizacijos Amerikoje bei kitose šalyse rašo, siūnia ir United Nations protestus bei rezoliucijas, kad visą Jeruzalę priskirtų Izraelio valstybei.

Arabai iš savo pusės protestuoja ir reikalauja, kad Jeruzalė būtų palikta arabams, nes jie, per šimtmečius tame mieste gyvendami, išsirengė ten savo šventoves ir Jeruzalę laiko taip pat savo šventu miestu.

Krikščionys — pradedant Vatikano, baigiant protestantų denominacijomis, daro ta pati, ką ir žydai: siūnia delegacijas protestus, reikalavimus ir United Nations, kad Jeruzalė būtų padaryta tarptautiniu miestu.

Krikščionys bijo štai ko: jeigu United Nations, krikščionių valstybių valdoma organizacija, greitai neišspręstų Jeruzalės likimo, nepadarys to miesto tarptautiniu laisvu miestu visiems, tai žydai ir arabai gali dėl to miesto dar staiga susikauti ir miestas gali būti vėl sugriautas.

Jeigu ir neįvyktų kautynės dėl Jeruzalės tarp tų dviejų tautų, tai miestui yra dar ir štai koks pavojus: jeigu arabai su žydais taikiu būdu susitaria dėl Jeruzalės ir miestas atitenka žydams, tai jie, tapę Jeruzalės valdovais, gali su miestu, jo apylinkėmis, Betliejumi, Nazaretu ir kitomis biblinėmis vietovėmis pasielgti saviškai: uždrausti krikščionims lankyti vietas, susietas su Kristaus gyvenimo istorija. Žydai gali sumanyti daryti iš to ir bizni. Jeigu jiems patiks, išleisdami tik tuos, kurie sutiks mokėti duokles, arba laisniškai naikinti visas krikščioniškas relikvijas.

UN Komisija nutarė sutarptautinti, bet...

Un Konferencijoje, speciali politinė komisija balsų dauguma priėmė rezoliuciją, siūlančią UN organizacijai Jeruzalę sutarptautinti UN kontrolėje.

Tai iš vienos pusės būtų smagi naujiena krikščionims, jeigu Amerika ir Anglija nebūtų pasisakiusi prieš. Kitaip sakant, jeigu Amerika ir Anglija tam nepritaria, iš to nutarimo nieko

neišeis vien tik dėl tos "mažos klūties", kad UN neturi galių nutarimą vykdyti, neturi kariuomenės Jeruzalę valdyti, palaikyti taiką ir saugoti tarptautines teises.

Amerika ir Anglija bendrai pareiškė, kad tokios kariuomenės išlaikymui reikia apie 40 milijonų dolerių per metus, o bent dabar Amerika ir Anglija nesantys pasiryžusios tos sumos pakloti.

Tuo tarpu tarp žydų ir arabų dėl Jeruzalės gali įvykti ir tokių klastų, kaip įvyko tarp lenkų ir lietuvių dėl Vilniaus. Jie gali tartis, bet gali ir kęsintis klasta miestą užgrobti.

Jeigu UN ir imtų vykdyti savo nutarimą Jeruzalę sutarptautinti, atidarant jį duris ir krikščionims, ir arabams, ir žydams, tai žydai ir arabai gali su tuo nesutikti ir vėl pradėti kovas dėl miesto užkariavimo. UN j ten galėtų pasiūsti tik... komisiją, siūlyti žydams ir arabams daryti paliaubas.

Kol neatsiras milijonai dolerių išlaikyti Jeruzalėje tarptautinę kariuomenę, UN nutarimas bus bergžias.

Jeruzalės istorija

Jeruzalės miestas minimas Biblijoje kaip Urusali jau 500 metų prieš Dovydo laikus. Sakoma, joks tai reikšia "taikos miestas", "taikos pagrindas", nors tas miestas nemato taikos ir po šiai dienai.

Jeruzalėje ejo tarysės ir kovos, miestas buvo išgrautas net ir prieš Kristaus laikus. Vieniškai Jeruzalę buvo sugriovęs Romos karvedys Titus (69-70 metais po Kristaus nukryžiuojimo) sutriuškindamas žydų sukilimą prieš Romos valdovus. Neuzilgo patys Romos valdovai Jeruzalę vėl atstatė, tik mažesniu mastu.

Per kelis pirmus šimtmečius po Kristaus Jeruzalė ramiai ir nereikšmingai laikėsi, kol nepasidėjo aktyvus krikščioniškas judėjimas. Su plintančia krikščionybe atėjo ir Jeruzalės reikšmė. Tą žemę pradėjo vadinti šventąja žeme ir krikščionys iš viso pasaulio pradėjo lankyti šventasias vietas.

614 Jeruzalę užpuolė ir išgriovė persai, sunaikindami beveik visas krikščionių šventyklas.

627 metais romėnai vėl miestą atkariavo, tačiau po devynių metų miestą užpuolė ir užkariavo mahometonai, kurių tikėjimas tada buvo pradėjęs plisti. Jeruzalė mahometonų valdžioje išbuvo iki 1099 metų. Tuo laikotarpiu arabai mahometonai miestą atstatė, įkūrė savo šventoves, sunaikino paskutines žydų ir krikščionių maldyklas.

1099 metais prasidėjo garsioji Kryžiaus Karai už šventąją žemę. Šie Kryžiaus Karai užtruko porą šimtų metų ir baigėsi krikščionių pralaimėjimu. Pralaimėjusios kariuomenės dalis vėliau persikėlė kariauti prieš Lietuvą.

Šia proga galima paminėti, kad ir Lietuvoje tie vakarų kryžiuočiai-riteriai po poros šimtų metų taip pat pralaimėjo, sumušti prie Žalgirio. Katalikų

Min. St. Lozoraitis lankosi Chicagoje

Gruodžio 20 dieną min. St. Lozoraitis atvyko į Chicago. Chicago spaudos atstovai labai gausingai susirinko pasitikti mūsų diplomatinio šefo ir parodė didelį susidomėjimą jo atsilankymu.

Min. St. Lozoraitis Chicagoje viešėsiąs keletą dienų. Viešėjimo programą numatyti pasimatymai su buv. prez. dr. K. Grinimu, su Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomojo Komiteto nariais ir kitais Chicago veikėjais, o taip pat ir pasimatymai su Illinois gubernatorium bei Chicago mayoru. Chicago Lietuvių Moterų Klubas rengia priėmimą min. St. Lozoraičiui pagerbti.

Pereitą savaitę, kaip patyrėme, ministeris St. Lozoraitis su Lietuvos ministru Washingtono P. Žadeikiu gruodžio 13 d. buvo priimti Valstybės Sekretoriaus Padėjėjo George W. Perkins. Pasikalbėjime dalyva-

vo taip pat ir G. Frederik Reinhardt, einas Rytų Europos skyriaus direktoriaus pareigas.

Anksčiau min. St. Lozoraitis lankėsi pas Leewellyn E. Thompson, Valstybės Sekretoriaus padėjėjo pavaduotoją; Fred K. Salter, Pabaltijos valstybių skyriaus viršininką ir Stanley Woodword, protokolo šefą.

Būdamas Washingtono, min. St. Lozoraitis apsilankė pas Apaštališkąjį Delegatą Arkivyskupą A. G. Cicognani, Apaštališkos Delegatūros Patarėją Msgr. A. Samorę ir NCWC Direktorių Msgr. Howard J. Carroll.

Be to, jis turėjo pasikalbėjimus su buv. JAV Ambasadoriais Wm. C. Bullitt'u ir A. Bliss Lane, kuris yra Laisvosios Europos Komiteto narys.

Taip pat pakartotinai lankėsi pas Latvijos Ministrą J. Feldmanį ir Estijos Chargé d'Affaires J. Kaivą.

AUKOS

Lietuvių Dailės Parodai paremti

Po penkis dolerius aukojo

Algirdas Mickevičius, Chicago Antanas Seniūnas, Richmond, Va. J. Puniška, Montreal, Canada Alg. Mackus, Cicero, Ill. V. Bratenienė, Dorchester, Mass. Lendraitienė, Worcester, Mass. Jonas Voroneckas, Brockton, Ms. Balys Rekus, Baltim., Md. Jurgis Jašinskis, Boston, Mass. J. Baublys, Pontrac, Mich. Kun. J. Burkus, Du Bois, — \$4.00

Po tris dolerius aukojo

Jonas Raslavičius, Chicago, Ill. Vyt. Mažeika, Pittsburgh, Pa.

Po du dolerius aukojo

K. Navasaitis, Detroit, Mich. K. Vadišius, Watertown, Conn. Anelė Gerkienė, Gillespie, Ill. L. Janulevičius, Paterson, N.J. Teklė Bogušas, S. Boston, Mass. Alf. Pareigis, Cicero, Ill. Mrs. W. Wold, Brooklyn, N. Y. Jonas Statkevičius, Provid., L.I. Jonas Kapocius, Tacoma, D.C. V. Mackevičiūtė, New Haven, C. VI. Stankaitytė, Chicago, Ill. Jonas Simonis, Santa Barb., Cl. Jurgis Sakavičius, Philad., Pa. A. Krapavičius, Pittsb., Pa. G. Juodakis, St. Louis, Ill. A. Daunys, N.Y. City. Ant. Snabaitis, Cicero, Ill. Alb. Oslapas, Brooklyn, N. Y. A. Grigaitis, Brooklyn, N.Y. J. Paltarokas, Hartford, Conn. (Bus daugiau)

Stud. Ats. Kar. Korp.

RAMOVĖ

nariai ir filisteriai

praneškite savo adresus:

A. Simutis

Apt. 5-B

41 West 82nd Street

New York 24, N. Y.

DAYTON, OHIO

LIETUVIŲ PROGRAMA GERIAUSIA

Lietuvių choras jau žinomas ir platesnėms Daytono masėms. Netoli Daytono, lyg ir jo priemiestis, yra Northridge miestelis, kuris turi didelę ir modernišką įtaisytą High School.

Sos mokyklos tėvų komitetas (P.T.A.) gruodžio 13 d. surengė kalėdinę programą, pavadinimu "The World sings at Christmas" I šį parengimą buvo pakviestas ir lietuvių choras, vedamas Pr. Ambrozaičio. Jau prieš porą savaitių sužinota apie šį pasirodymą, todėl nutarta pasikviesti į talką taip pat ir tautinių šokių grupę.

Didžiulėje salėje ir erdvioje scenoje be lietuvių dalyvavo dar ir kitos tautybės: lenkai, italai, vengrai ir graikai. Tačiau jie buvo skubotai pasirušė. Lietuvių choras, susidedęs iš 20 asmenų, Pr. Ambrozaičiui diriguojant ir J. Raštikiui pianinu akompanuojant, pagiegojo šias giesmes: Pirmenėliams, Tyliają naktį, Linksma giesmė ir

Maldą už tėvynę. Po to I. Pakštaitės vedama tautinių šokių grupė pašoko — Kalvelį, Kubilą ir Sustą. Lietuviai susilaukė audringų plojimų ir entuziastingų rengėjų komplimentų bei padėkų.

Mišrią šokėjų grupę sudarė: I. Pakštaitė, M. Ambrozaitytė, P. Žilinskaitė, K. Zubrickaitė, L. Prašmantas, J. Kavaliauskas, J. Mikalauskas ir T. Šlužinas. Pažymėtina, kad I. Pakštaitė sugebėjo pritraukti ir išmokyti šoki daugiausiai vietinio jaunimo.

Šokiams akomponavo B. Pakštaitas (smuiku), V. Rusteikis (akordeonu) ir R. Babickas (pianinu). Po paskutinio savo koncerto, sudominusio visus lietuvius, choras nesnaudžia ir dabar baigia ruoštis Kalėdų giedojimams. Ateityje žada surengti dar vieną koncertą.

Per Pirmenėlių Mišias giedos ne tik minėtas lietuviškas giesmes, bet ir keletą anglišių.

A. R.

CHICAGO, ILL.

Steigiamas studijų klubas

Chicago yra priėmęs jau kelis tūkstančius lietuvių tremtinių. Jų tarpe, spėjama, yra apie porą šimtų baigusių aukštąjį mokslą, tik nežymi jų dalis dirba savo profesinį darbą. Daugumas intelektualų duoną pelnosi raumenų darbu. Fizinis darbas JAV, o ypačiai Chicagoje, atlyginamas, palyginti, gerai, tad ir mūsų intelektualai taria esą visiškai patenkinamai išsprendę medžiagines egzistencijos klausimą.

Bet kasdieninė duona, kad ir garsi, nepasotina dvasios. Su profesiniu pasirušimu nieko bendro neturintis darbas atrofuja intelektualinį pajėgumą, menkina ilgų studijų bagažą ir dildo vertingą praktikos patyrimą. Šie pavojai pagimdė mintį ieškoti būdų suderinti dabartinį gyvenimo tikrovę su tais reikalavimais, kuriuos ateitis diktuoja lietuviui inteligentui.

Šiam klausimui aptarti, gruodžio 11 d. Sandoros salėje kelių

pradininkų sumanymu buvo sukvietas būrys įvairių profesijų atstovų. Pasitarimo tikslą nusakė vienas iniciatorių — dr. K. Žemeckas. R. Skipičiui pirmininkaujant ir N. Taruliu sekretoriaujant, sumanymas plačiai išdiskutuotas. Dauguma pasisakė už reikalingumą sukurti tokią instituciją, kuri, apjungdama Chicago lietuvių intelektualus, savo pagrindiniais uždaviniais laikytų intelektualinį jos narių tobulinimą ir mokslinį atkūrimą Lietuvos proplemų nagrinėjimą.

Vieningai pasisakyta, kad būsimasis studijų klubas būtų griežtai nepartinis, laikytųsi mokslinio objektyvumo ir nepilėtų savo veiklos į jau esančių organizacijų sritis.

Laikinį statutą paruošti nvesta komisijai iš dr. Joniko, dr. Paplėno, dr. Prunskio ir dr. Žemėcko.

Pirmoji diskusinė paskaita numatyta 1950 metais sausio m.

J. P.

PITTSBURGH

REMIA LIETUVIŲ KAMBARI

Atsiliepdamos į Lietuvių Kambario Komiteto atsišaukimą, šios draugijos aukojo kambario palaikymo reikalams: Lithuanian Country Club \$50.- Lietuvių Piliečių D-ja 50.- Lietuvių Mokslo D-ja 25.- McKees Rocks Lietuvių Pašalpinė Draugija 25.-

CHRISTMAS GREETINGS

Mayflower Cafe

Wines — Liquor — Beer

4323 Payne Ave. EN 9667

Mickey Krause, Mgr.

tikėjimą lietuviai priėmė savo apsisprendimu.

Nuo 1244 metų, išskyrus 1517 metus, kada Jeruzalę buvo užėmę turkai, Jeruzalė gyveno, palyginamai, ramų gyvenimą.

Dabar krikščioniškasis pasaulis, rengdamasis šventiesiems metams (1950), labai norėtų rengti didžiausias keliones į šventąją žemę, tačiau jaučia, kad gali būti labai pavojinga, jeigu ten žydai ir arabai nebus susitaikę.

K. S. Karpus

NEPAPRASTA KOREKTŪROS KLAIDA

"Spaudos antis" yra gėrai pažįstamas spaudos svečias, ir todėl ja dažnai visai netenka stebėtis. Bet kartais tos spaudos antys yra gana įdomios, todėl juokdariai mėgsta apie jas ir kaip apie anekdotus pakalbėti. Viena tokia būdinga spaudos antis, mano žiniomis, yra neseniai pasitaikiusi tremties spaudoje. Ją aš čia trumpai ir noriu prisiminti.

Vyt. Alantas š. m. DRAUGO Nr. 289 (antrojoje dalyje) rašo apie Vinco Krėvės neseniai išspausdintus "Dangaus ir žemės sūnus". Čia jis pasakoja skaitytojams, kad šis V. Krėvės veikalas, beveik 25 metus ruoštas, esąs "ilgo, labai rūpestingo-studijinio ir kūrybinio darbo vaisius, tai yra, taip sakant, jo viso gyvenimo kūrinys. Jis mus stebina savo brandumu ir išbaigimu".

Bet man vienas dalykas atrodo nevisai paprastas: kiek atsimenu, tiek pats V. Krėvė, tiek visi kiti, skaitydami įvairias šio veikalo ištraukas, įvairiuose leidiniuose spausdinamas, tekalbėjo apie "Dangaus ir žemės sūnus", ne "sūnus". Aš pats turėjau progos kalbamojo veikalo ištaisai skaityti visa rankraštį ir vėliau jo korektūrą, kuri, deja, spausdinant buvo nekaip reikiant ištaisyta, ir paties autoriaus ranka mačiau tituliniam puslapyje parašyta tik sūnų, ne sūnus. Leidėjų žodyje iš pradžių irgi aiškiai buvo parašytas tik sūnus, ne sūnus. Taip ir viso veikalo turinys, kurio, mano supratimu, turi būti ne vienas 200 psl. tomelis, kaip kad V. Alantas rašo, bet keli tomiai arba tomeliai, aiškiai kalba apie vieną tikrąjį sūnų, būtent — Kristų, pasaulio Išganytoją.

Bet vėliau, gavęs išspausdintą knyga, net nustebau: viršelyje ir net leidėjų žodyje visur rašau sūnu nakeista sūnumis. Todėl tykla klausimas: kaip tai atsitiko? Mano žiniomis, tai nėra atsitiktinis dalykas arba, kaip laikraštininkai pasakytų, paprasta spaudos antis: čia ar tik nebus koks kipsiukas patairėjas šnipštelėjęs leidėjams į ausį tyčiomis sūnų pakeisti sūnumis? Man atrodo, ir aš iš dailės truputį jaučiu, kad čia yra kažkas nevisai paprasta. Tai bus gana įdomu mūsų literatūros istorijai, ir todėl tai pravartu nedelsiant išaiškinti.

Pr. Skardžius

AR TAI UŽSISPYRIMAS?

J. Cicėnas VIENYBĖJE tarp kitų pastabėlių vieniems ir kitiems, teigia, kad DIRVA užsispyrusi tvirtina, jog dr. Vincas Kudirka mirė lapkričio 19 d. Tai skamba lyg ir prieakaistas...

DIRVOS redaktorius tačiau čia negali vadovautis savo atmintimi, kadangi... prieš 50 metų, kai dr. Vincas Kudirka mirė, dar nebuvo gimes. Todėl turi remtis autoritetų nurodymais. Atrodo, kad vienas iš tokių autoritetų šiuo atveju gali būti prof. Vaclovas Biržiška, išleidęs Rašytojų Kalendorių, kuriame yra nurodomos daugelio mūsų rašytojų biografinės datos.

Ten ir yra nurodyta, kad dr. V. Kudirka mirė 1899 m. lapkričio 19 d. Ar prof. Vaclovas Biržiška ta tvirtina užsispyres, ar neužsispyres, to nematyti, bet tai yra juodu ant balto išspausdinta.

SAVO ADRESĄ,

rašydami DIRVAI, parašykite labai aiškiai pačiame laiške.

Dėl neaiškumo ar klaidos Jūsų parašytame adrese Jums siunčiami laikraščiai ar knygos grįžta atgal ir neturime kaip Jums apie tai pranešti.

1950 METŲ KALENDORIAI DIRVOS SKAITYTOJAMS

Ir šiais metais DIRVOS skaitytojai, užsimokėję prenumeratą, gaus priedą — gražų sieninį kalendorių.

Norėdami jį gauti: —

1. Pasirinkite iš žemiau esančio sąrašo, kurio kalendoriaus norite ir laiške pažymėkite ju numerį.
2. Pridėkite 12 centų pašto ženklais už supokavimą ir persiuntimą (Pernai buvo 10 centų, o šimet pašto mokestis pakeltas).
3. Labai aiškiai parašykite savo adresą.
4. Jeigu jūsų prenumerata pasibaigė arba baigiasi, tai pridėkite ir 3 dolerius prenumeratui atnaujinti.

Kalendorių pareikalavimus galite siųsti tuojuo, bet ne vėliau, kaip iki 1950 metų sausio mėnesio galo.

1. Washingtono Capitol su Amerikos vėliava — naujas
2. Vytutas ir kiti kunigaikščiai — senas
3. Mergina su lietuviška vėliava Amerikoje — naujas
4. Mergina su lietuviška vėliava ant žemės rutulio — senas
5. Ukinkas girdo arklius — senas
6. Kražių skerdynės — senas
7. Marija su rožančiumi ir rožėmis — senas
8. Šv. Antanas — senas
9. Šv. Juozapas — senas
10. Marija — senas
11. Marija pasirodo piemenims — naujas
12. Kristus Alyvų Daržely — naujas
13. Vaikai važinėjęsi pasikinkę šunį — naujas
14. Mergaitė su ančiukais ir vičiukais — naujas
15. Mergaitė pievoj su šuneliu — naujas
16. Mergaitė migdo katytę ir šuniuką — naujas
17. Senas šuo gelbsti neatsargų berniuką — naujas
18. Meškeriotas ežere — naujas
19. Kalnų eglė prie ežerėlio — naujas
20. Upė ties kalnais — naujas
21. Mergina su trimis šuniukais — naujas
22. Mergina su dideliu šuniu — naujas
23. Blondinė vakarinėj sukniroj — naujas
24. Mergina ant uolos maudymosi kostiume — naujas

Geriausias Žurnalas

LIETUVIŲ NAUJIENOS

Paveiksluotas 32-jų puslapių

Už \$1.00 lankys Tamtas kožna mėnesį per 1 metą.

Įsteigtos Gegužio 15, 1938.

LIETUVIŲ NAUJIENOS

332 N. 6th Street Philadelphia 6, Pa.

B. K. Balutis švenčia 70 metų amžiaus sukaktį!

Lietuvos Nepaprastas Pasiuntinys ir Įgaliotas Ministeris Anglijoje B. K. Balutis gruodžio 27 d. švenčia garbingą savo amžiaus 70 metų jubiliejų.

Jubilijatas, kad ir sulaukęs gražaus amžiaus ir pilnai pelnęs už savo didelius darbus poilsį, budriai tebestovi teisėtose Lietuvos vyriausybės jam pavestose pareigose Anglijoje ir kiekviena proga gina Lietuvos laisvę.

Gindamas Lietuvos reikalus, jis nuolat primena visiems lietuviams, ypač tremtiniais, kad kiekvienas pasidarytų Lietuvos ambasadorium savo gyvenamojoje vietoje ir visomis išgalėmis prisidėtų prie Lietuvos laisvės prikėlimo.

B. K. Balutis, be abejo, gerai pažįstamas ir Amerikos lietuviams. Čia gyvendamas nuo 1905 iki 1919 metų savo darbais yra irėjęs giliai veiklos vėgė Amerikos lietuvių tarpe.

Dideli jo darbai senųjų Amerikos lietuvių tebeimimi ir dabar, ypač 7-rius metus (1912-1919) redagavimas laikraščio LIETUVA ir nepaprastai energinga veikla Tėvynės Mylėtojų Draugijoje.

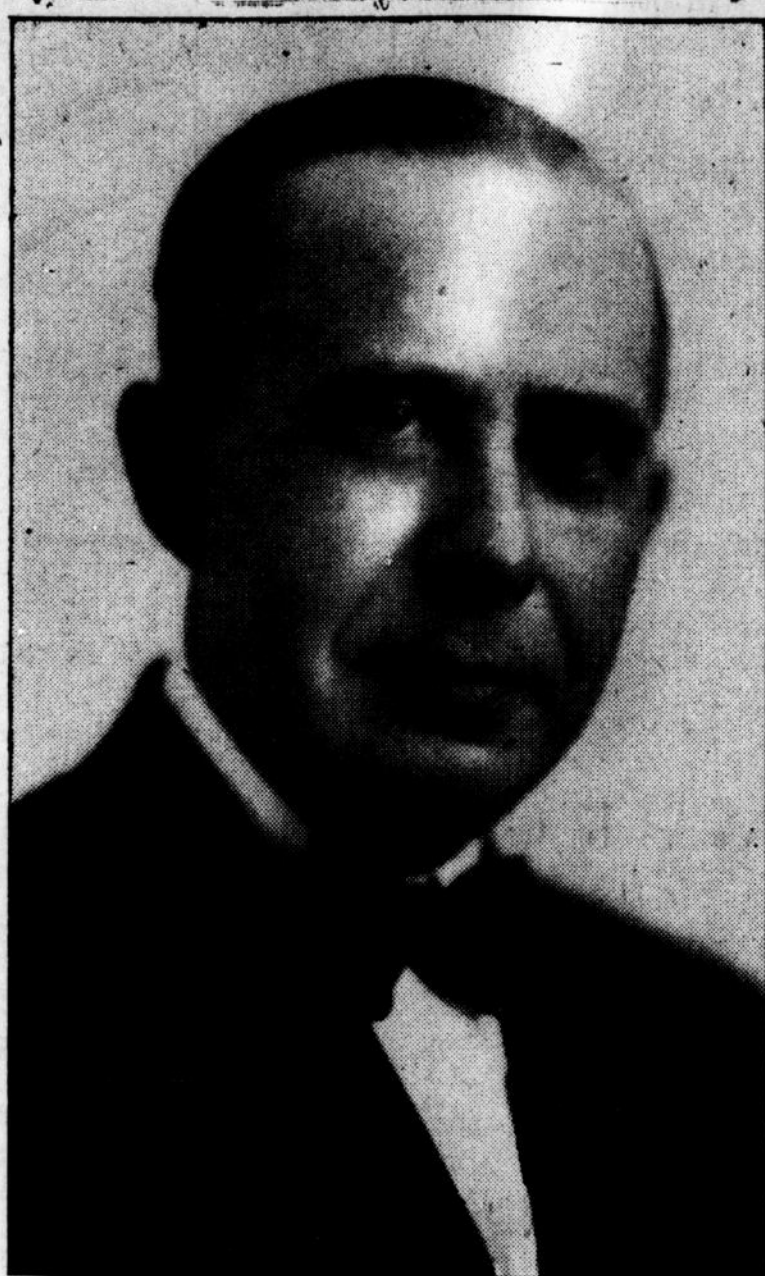
Jam esant Tėvynės Mylėtojų D-jos pirmininku (1910) buvo išleisti Vinco Kudirkos raštai, kurie anose sąlygose lietuviams buvo didžiuliu švyturiu, primenantiu, kad visokiomis priemonėmis reikia siekti laisvės.

B. K. Balučiui savo garbingame gyvenime teko daug kartų eiti labai atsakingas pareigas, lygiai, kaip ir šiuo metu, kada tiek nedaug telikę mūsų valstybės atstovų ir taip reikia žiūrėti, kad tik Lietuva patarnautų ir jos kančių laiką sutrumpintų.

B. K. Balutis savo diplomatinę karjerą pradėjo 1919 metais, kada jis buvo paskirtas vienu iš dviejų Amerikos lietuvių ir Lietuvių Taikos Delegaciją Versalyje. Iš čia jis buvo pakviestas į Lietuvą ir Užsienų Reikalų Ministerijoje ėjo įvairiausias atsakingas pareigas: Politikos departamento direktoriaus, Vakarų departamento direktoriaus, Ministerijos generalinio sekretoriaus ir kt. Ir tas atsakingas pareigas jis ėjo prie įvairių vyriausybės, esant valdžioje dešimtiesiems, kairiesiems ir tautininkams. Tas tik dar ryškiau iškelia B. K. Balučiui asmenį, kuris pats būdamas srovės žmogus, aukščiau už viską kėlė Lietuvos reikalus, sąžiningai ir kruopščiai jai dirbo, už tai jį teisingai vertino ir įvairių pažiūrų vyriausybės.

B. K. Balučiui, kaip dalyviui daugelio delegacijų, teko savo laiką dalyvauti ir garsiose Suvalkų derybose 1920 su lenkais. Lenkai tada pasirašė sutartį ir mums pripažinę Vilnių, už dviejų dienų tą sutartį sulaužė. Kiek šias eilutes rašančiam teko natūralu, B. K. Balutis su dideliu skausmu prisimena tą lenkų klaidą ir į lenkus žiūri su užtarnautu atsargumu.

B. K. Balutis, kaip Lietuvos Nepaprastas Pasiuntinys ir Įgaliotas ministeris, dirbo Jungtinės Amerikos Valstybės ir dabar jau visa eilė metų Anglijoje. Iš Anglijos, kada atsirado šios tokios sąlygos, jis 1949 metų pavasarį buvo nusiųstas į Vokietiją ir lankė tremtinių stovyklas. Keliose stovyklose, kalbėdamas į tremtinius, jis braukė skausmo asarą ir braukdamas jas kalbėjo, kad tu ašarų jis nė kiek nesigėdi. Jam, kaip, ir kiekvienam patrijotui, spaudžia širdį, kada mato tiek daug savo tautiečių, gyvenančių tremties stovyklose ir nežinančių kada galės grįžti atgal. Bet visiems isakmiai minėjo, kad šventai tik, jog laisvė ateis,

Bronius K. Balutis,

Lietuvos Nepaprastas Pasiuntinys ir Įgaliotas Ministeris Londone

teisę ir teisingumą laimės, Lietuva kelsis. Kelsis neužligo ir jis pats tikisi tos džiaugsmingos dienos sulaukti.

B. K. Balutis, kada Lietuvą užgriuvo sunkios rusų ir vokiečių okupacijos, visomis jam galimomis priemonėmis, tiek Anglijos vyriausybėje, tiek įvairiose tarptautiniuose susigrūpavimuose, ėmėsi ryžtingai ginti. Lietuvoje dar esant vokiečiams, jau Anglijoje pasirodė knyga "Lithuania 1928", kurios sumanytoju ir įkvėpėju ir buvo jubilijatas. Ši knyga, drauge su Lietuvai Vaduoti Sąjungos išleista "Timeless Lithuania", angliskai kalbančiame pasaulyje ilgą laiką buvo vienintelės knygos, skelbiančios tiesą apie Lietuvą ir ją ištikusią nelaimę.

Apie B. K. Balučiui visuomeninius, politinius ir valstybinius darbus beveik neįmanoma kalbėti trumpame rašinyje. Girdėti, kad žinomas visuomenininkas J. Bačiūnas ruošiasi išleisti jo darbų monografiją. Ir

DIRVA, šio garbingo jubilėjaus proga, prisiminusi jo darbus trumpame rašinyje, ras proges prie jubilijato veiklos grįžti ir jį paryškinti. O toje veikloje yra daug įdomaus, pamokančio ir uždegančio.

B. K. Balutis yra gimęs 1879 m. gruodžio 27 d. Seirijų mieste, lyje, Seinų apskr. Pradžios mokyklą baigė Udrijoje, mokėsi mokytojų seminarijoje Vymisle, baigė matininkų mokyklą Pskove. Jau būdamas Amerikoje, baigė teisės mokslus Chicago Kent College of Law. Lietuvy spaudoje B. K. Balutis ėmė aktyviai reikštis nuo 1907 m.

Gerbiamejam jubilijatui, sulaukusiam tokio garbingo amžiaus ir nudirbusiam didelius darbus, mes siunčiame geriausius sveikinimus, linkime geros sveikatos ir sėkmingo tolimesnio būdimo didžiojoje Lietuvos laisvės sąjaujoje. Tegul tik greičiau pildosi jubilijato tikėjimas į prisikeliantį Lietuvai!

B. G.

Dailės paroda uždaryta

Jos tolimesni planai

Gruodžio 27 d. yra paskutinė diena Lietuvių Dailės Parodos vėjau. Reikia, kad iki tos dienos būtų sugrąžintos visos bilietų knygelės ir paskirų bilietų šaknelės. Visi platintojai bei šiaip asmenys, gavę atskirus bilietus arba knygeles, prašomi atsiskaityti iki gruodžio 27 d., kad galėtų dalyvauti laimėjime, kuris įvyks sausio 1 d. New Yorke.

Parodos maršrutas po kolonijas dar nenustatytas. Manoma, kad jis prasidės Nujos Anglijos lietuvių kolonijose.

Gruodžio 18 d. įvyko formalus dailės parodos uždarymas New Yorker viešbuty. Min. St. Lozoraitis skaitė paskaitą tarptautinės politikos klausimais, o parodos tvarkytojas adv. A. Oliš jvertino dailės parodos pirmąjį pasirodymą New Yorke. (Kitame numeryje bus plačiai parašyta apie parodos uždarymą ir

bus atspausdinta įdomi St. Lozoraitis paskaita "Lietuva ir tarptautinės politikos problemos"). Asmenims, ypatingai parėmusiems parodą, buvo įteikti ypatingi padėkos lapai. Lietuviai dailininkai, gyvenę New Yorke ir apylinkėse, įteikė adv. A. Oliui dailininko V. Kasulio paveikslą, kaip padėkos ženklą už jo tokį pasiaukojimą ir už tokį taurų lietuvių kultūros supratimą, kurį jis parodė, sutekęs atgabenti ir suruošti dailės parodą.

Belaikiant bilietų laimėjimų dienos, Parodos Komitetas prašo visus lietuvių aukomis ir bilietais paremti parodos kelionę po lietuvių kolonijas.

Tegul nelieka nei vieno, neprisidėjusio kad ir mažute aukai prie lietuvių kultūros garso. Parodos sekretoriato adresas: Lith. Art. Exh., Hotel Claridge at 44th St., New York City

Joki tylos samokslai nesukliudė Lietuvių Dailės Parodai atlikti visiems lietuviams svarbius uždavinius

Tautų ir valstybių santykiai šiuo metu yra taip užsinešę, kad nebeliko nei vieno žmogaus ir nei vienos tautos, kurie nebūtų vienaip ar kitaip paliesti. Gali būti mažas ar didelis, turtingas ar biednas, bemokslis ar išminčius — vistiek kiekvienas yra įtrauktas į pasaulinės istorijos ratą. Ir kai didžiosios tautos sukinėjasi pasaulio politikos scenoje su vadovaujančiomis rolėmis, mažosios — veda kavą už savo gyvybės išlaikymą. Kai didieji su tolimomis pretenzijomis planuoja pasaulio taiką, mažieji — tenori ramybės ir susikaupimo savo pažangai ir kultūrai.

Kad ir gyvendami didžiojoje Amerikoje — savo dvasia mes

Adv. A. Olio kalba, pasakyta Lietuvių Spaudos Klube, parodos uždarymo proga

priklausom prie mažųjų, nes mūsų tautinis likimas yra tampriai sujungtas su mažos lietuvių tautos likimu.

Mums, be abejo, rūpi, kaip ir į kokius vieškelius išves didieji taip sumaigytą šių dienų pasaulį.

Bet mums ne mažiau rūpi ir tai, kaip mes, būdami maži, galėtume išlaikyti savo tautinę individualybę, pastiprinti mūsų vietą, praplėsti įtaką ir išlaikyti gerą darbščios, sąžiningos ir kurybingos tautos vardą.

Daug yra kelių ir tokiame mūsų rūpesčiui reikštis. Bet kultū-

ros kelias yra pats plačiausias ir pats sėkmingiausias.

Tuo keliu einant ir atsirado mums valios bei jėgų suorganizuoti New Yorke Lietuvių Dailės Parodą.

Kaip sėjėjas, mesdamas grūdą į dirvą, tikisi gero derliaus, taip ir mes išmetėme lietuvių kultūros grūdą su viltimi, kad jis vėliau atneš neįkainuojamą vaisių. Bene pirmą kartą susidūrėme su tokio masto dvasinėmis vertybėmis ir turėjome padėti į šalį visus finansinius apskaičiavimus. Kaip ruduo teatneša atsakymą pavasario sėjai, taip

ir už Lietuvių Dailės Parodos grūdą tik ateitis tegalės apmokėti.

Atėjus laikui, mes patieksime Amerikos lietuvių visuomenei parodos finansinį balansą. Jos uždaviniai dar nėra baigti, bet jos moralinė vertė jau ryškiai matoma.

Kai prieš pusę metų gimė Lietuvių Dailės Parodos New Yorke idėja, buvo daug ir visokios baimės. Reikėjo daug laiko, kol mes nugalėjome abejones ir įėjome pasitikėjimo savo jėgomis. Aš turiu atvirai pasakyti, kad tokiai pagundai ant ranką kartą aš nepasiduociau. O šį kartą man belieka tik džiaugtis, kad mes, nežinint visokių tylos samokslų, galėjome su dailės paroda atlikti New Yorke tai, ką buvome užsibrėžę.

Tai nebuvo darbas vieno, dviejų ar kelių žmonių. Šimtai ir tūkstančiai mums ištisė ranką, parėmė ir padarino. Tik dosni lietuvių visuomenės parama, širdinga bendradarbių energija ir sveikas reikalo supratimas lietuvių kolonijose padėjo mums parodos uždavinį įvykdyti.

Aš jaučiu ypatingo malonumo šioj vietoj padėkoti visiems, kurie savo aukomis parėmė mūsų darbą. Man ypatingai džiugu pabrėžti, kad lietuvių tremtiniai buvo nepakeičiami parodos apaštalai ir pionieriai. Lietuvių visuomenė ir iš viso Amerika tiek ir tokių kultūros pionierių iki šiol dar neturėjo. Už tai mes atiduodame jiems kuo giliausią pagarbą.

Visa eilė organizacijų parėmė mums aukomis ir gerais žodžiais. Bet didžiausią moralinę ir finansinę paramą mums davė Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, jos vadovybė, jos skyriniai ir jos nariai.

Lietuvių Radijo Valandos Bostone, New Britaine, Hartforde, Waterbury, Newark, Brooklyn, Philadelphia, Cleveland, Detroit ir Chicagoje buvo mūsų rimtos talkininkės. Jų pagalba, padedant dar kai kuriems laikraščiams — pirmoj vietoj: DIRVAI, VIENYBEI, AMERIKOS LIETUVIUI, MARGUCIUI ir kt. mums pavyko sulaužyti tylos samokslą prieš lietuvių kultūros garą.

Visiems ir visoms Parodos Komiteto vardu širdingai dėkoju ir kviečiu į tolimesnius mūsų kultūros darbų sumanymus.

Bėdėdamas visiems, aš atskirai noriu pažymėti Komiteto padėką ponui ministeriui St. Lozoraitiui, kuris maloniai priėmė mūsų kvietimą atidaryti parodą, nesigailėjo triušo tokiai ilgai kelionei ir taip kantriai tarnavo visiems parodos didiesiems kultūriniais, o kartu ir politiniams tikslams. Aš tikiu, kad jo kelionė irgi bus grūdą į gerą Lietuvos laisvini mo dirvą.

O dabar baigiant — dar vienas žodis į tuos, kurie pavyzdinėmis aukomis praskynė parodai kelią. Jų turime septynių: keturius — fizinius asmenis ir tris — juridinius. Pranė Lapienė, dr. S. Biežis, dr. M. Colney ir Antanas bei Marė Rudžiai. Trys tolesni — A.L.T. Sąjungos Waterburio skyrius, Chicago Lietuvių Moterų Klubas ir A.L.T. S-gos Chicago skyrius. Šie visi paminėti asmenys ir organizacijos paaukojo parodai po \$100.00, o A.L.T. S-gos Waterburio skyrius paaukojo \$150.00. Kad tokie kilūs lietuvių pavyzdžiai šviestų ateities kartoms ir skatintų kitus naujiems pasiaukojimams, ministeris St. Lozoraitis yra sutikęs jiems padėkoti Lietuvos vardu, įteikdamas atitinkamus padėkos lapus.

Dar kartą visiems dėku ir visiems šūkis — vieningai į tolimesnius darbus.

Andrulis pristigo užtarėjų

Komunistų mitingas Chicagoje išėjo išvirkščias

Pereitą penktadienį lietuviškai mokantieji Chicago komunistai kvietė visą Chicago lietuvių visuomenę susirinkti į "masinį mitingą" ir protestuoti dėl "draugo" Andriulo trėmimo į jo paties labai giriama "rojų". Mitingui paskirtu laiku žmonių susirinko daug daugiau, negu rengėjai tikėjosi: vos tilpo į mažąją lietuvių auditorijos patalpą. Atrodė, kad rengėjai apsiriko nepaėmę didžiosios salės.

Atrodė, kad įvyksta tik vienas rengėjų nenumatytas dalykas: priešais salę pasirodė būrys lietuvių su priemonėmis plakatu, kurių turinys nebuvo visiškai toks, kokio rengėjai būtų pageidavę.

Bet ir pačioje salėje išėjo ne pagal rengėjų planą. Vienam kalbėtojų pradėjus angliskai kviesti tremtinius, susirinkusieji ėmė protestuoti. Padėties gelbėti šokosi pats Andrulis, bet susirinkusieji trukšmingai pradėjo siūlyti jam pasiskubinti į "rojų", ypač, kada yra tokia puiki proga nukelti jį į valdžios pinigais.

Nebuvo kas tvarko susirinkimą. Tada buvo pasiūlyta išrinkti susirinkimo pirmininką. Juo buvo išrinktas žinomas Lietuvos pogrindžio kovotojas Bronius Budginas.

Išrinkus pirmininką, susirinkimas vyko visai tvarkingai. Buvo pasiūlyta ir priimta tokio turinio rezoliucija:

KIEKVIENAS KOMUNISTAS YRA AMERIKOS PRIEŠAS

Visi Stalino pakalikai turi važiuoti į Sovietų Rusiją

Saujelė surusėjusių Maskvos pakalikų Chicagoje leidžia komunistišką laikraštį "Vilnis", 3116 South Halsted Street.

Šio laikraščio redaktorius Vincas Andrulis gruodžio 5 d. buvo areštuotas už priešvystybinę veiklą, bet už užstatą iki teismo jis yra paleistas.

Šiandien, gruodžio 16 d., 8 val. vakare, "Vilnis" sušaukta me Stalino ištikimųjų tarnų mitinge, 3133 South Halsted St., kalbės V. Andrulis, reikšdamas protestą už jo areštavimą ir jam grėsimos deportacijos į Rusiją.

Mes, Amerikos lietuviai Chicagoje protestuojame prieš tokį susirinkimą ir pareiškiame, kad: 1) šis susirinkimas yra sušauktas ginti Amerikos komunistus nuo deportacijos į Rusiją. 2) "Vilnis" yra prorusiškas komunistiškas laikraštis.

3) "Vilnis" redaktoriai, bendradarbiai, skaitytojai ir remėjai tarnauja Maskvai ir yra Amerikos priešai.

4) Amerikos lietuviai Chica-

goje džiaugiamės Amerikos demokratinėmis laisvėmis ir reikiame visiską ištikimybę jos valdžiai.

5) Norėdami prisidėti prie demokratinės laisvės išsaugojimo, prašome Amerikos valdžios Vincą Andrulį ir kitus šios šalies išdavikus komunistus išdeportuoti į jų skelbiamą "rojų".

AMERIKOS LIETUVIŲ KOMITETAS GINTI DEMOKRATIJAI

Rezoliucija buvo priimta beveik vienbalsiai. Po to buvo pagiedotas Lietuvos Himnas, Marija, Marija ir susirinkusieji išsiskirstė.

Salėje pasiliko tik keliolika Andriulo užtarytojų ir keletas kitų pasilikusių pasižiūrėti, kas bus toliau.

Prieš tą būrelį Andrulis ir

pora jo draugų paaimanavo dėl susidariusios padėties ir tuo "masinis mitingas" pasibaigė.

Beje, komunistai, matydami, kad jų šauktas protesto mitingas išėjo visai išvirkščiai, bandė kaip nors atbaidyti susirinkusiuosius. Jie paleido gaudą, kad kaž kas išmušė labai brangų "Vilnis" redakcijos langą ir stengėsi įtikinti susirinkusius, kad visiems, kurie bus šiame susirinkime, reikės mokėti už langą... Bet policija lango išmušėją sugavo ir paaiškėjo, kad tai padarė vienas iš komunistų kompanijos...

Po tos pirties Andrulis vis tiek per "Vilnį" dar gerinasi prie tremtinių ir vis dar viliasi, kad... dauguma tremtinių netrukus taps "progresyviais"... Palaiminti, kurie tiki, nes jie... šiuo atveju tikrai gali laimėti Stalino rojų...

LIETUVIŲ EGLAITE

Mokslų ir Pramonės Muziejuje, Chicagoje, III.

Nuotrakoje — prie eglaitės stovi Dolores Šrupšaitė. Ateitis šokėjų narė. Lietuvių eglaitė yra viena įdomiausių ir populiariausių tradiciniame Muziejaus Kalėdų Festivalyje, kuriame dalyvauja 18 tautų. Festivalis tęsiasi nuo lapkričio mėn. pabaigos iki Naujų Metų. Per pastaruosius 4 Festivalius eglaitės atlanke apie 800,000 žmonių. Mūsų eglaitės bei jos ornamentų ar lietuvių Festivalyje dalyvių nuotraukos tilpo bent 300 Amerikos laikraščių ar žurnalo puslapiuose. Ši nuotrauka tilpo Chicago Daily Tribune, kuris turi milijoną skaitytojų. Originalius šiaudinukus, paukštelius ir saulutes pagamino R. Mazelauskienė, Dr. A. Račkus, Šv. Kazimiero Akademijos mokytojos ir studentės ir kt. Lietuvos Konsulo žmona J. Daužvardienė buvo lietuvių eglaitės puošimo ir lietuvių Festivalyje dalyvavimo iniciatorė ir vedėja.

Laisvoji valanda

KRISTAUS EGLUTĖ

Iš Andersono pasakos parašė
MATAS ŠALČIUS

Iš sodžiaus į miestą pateko kažin kokiais reikalais moteriškė su mažu vaikeliu, gal kokių penkerių šešerių metų.

Apsistojo ji pas savo pažįstamą senelę, šaltame ir drėgname rūsyje gyvenusią. Buvo Kalėdų laikas. Žiema tais metais buvo labai šalta, ir neturtingi miesto gyventojai sirgo ir mirė. Apsirgo senelė, o nuo jos apsikrėtė liga ir vaikelio motina.

Pabudo vaikas anksti rytą dar pro patamsį ir apsižvalgė aplinkui. Rūsy buvo drėgna ir šalta, o jis buvo vien menku apsiaustu teapsisautęs. Rankelės ir kojelės buvo pamėlynavusios ir atgrubusios, — jis norėjo valgyti.

Priėjo į pasienį, kur jo serganti motina gulėjo, ir ėmė ryšulio su duona ieškoti. Bet ryšulys buvo tuščias, — dar vakar jis paskutinę duoną plutelę suvalgė.

Nieko neradęs, papūtė savo sustingusius pirštelių, pastovėjo kiek ir ėmė žadinti savo mamą.

O mama, atšalus kaip ledas, gulėjo, kaip negyva.

Vaikelis palietė ją rankele ir pradėjo šaukti vardu ir duonos prašyti.

Bet senė, gulėjusi antrame pasieny, sudraudė jį ir liepė tylėti.

Nutilo vaikelis ir atsitraukė nuo mamos.

Bet ką jam veikti: rūsy drėgna, šalta, tamsu, baugu, mama tokia atšalus ir tokia pikta senelė...

Susieškojo jis kepuraitę ir atsidarė rūsi duris.

Vakar jis čia, pasieny, matė didelį šunį ir bijojo eiti, bet šiandien šunies jau nebebuvo.

Atidarė jis dar vienas duris ir pasiūto miesto gatvę beesas.

Kokis gražus pasirodė jam miestas! Jis, mat, pirmą kartą savo gyvenime mieste tebuvo. Ir ten, sodžiu, iš kur jis atvažiavo, naktimis būdavo tamsu, tik kur-nur švieselė pro langelius mirksėjo, ir šunes taip baisiai kaukdavo, nors troboj ten buvo šilta ir valgyti gaudavo...

O čia, mieste, taip šviesu, tokis triukšmas ir bildesys, visur tik kariatės važinėja, žmonės vaikščioja. Ir kokis čia šaltis! Sniegas tik girgžda po kojų ir garas debesiais kyla iš sušilusios, apšarmojusių arklių šnervių...

Visa čia tik juda, kruta, bet kažin, ar nepasigailės kas manęs — ar neduos man kokios duonos plutelės? Ir vaikiškąs išėjo į antrą miesto gatvę. Kokia ji plati ir didelė! Čia žmonių dar daugiau: važiuoja, skuba, bėga, stumdosi...

O čia dabar kas? Ir vaikiškąs pamatė didelį aukštą langą, pro kurįėjo gatvėn aiški šviesa. Už lango buvo didelis, didelis kambarys. Pačiame kambario vidury lig pat lubų buvo kažinkokis medis įdiegtas. Tai buvo Kalėdų eglė! Kaip ji gražiai aptaisyta! Visa nusagstyta uždegtomis žvakelėmis, apkarstyta obuoliais, auksuotais riešutais, blizgučiais, popierėliais, aplink apstatyta lėliukėmis, arkliukais ir kitokiais žaislais. O aplink medį vaikų — prisikimšęs visas kambarys: visi bėgioja, šneka, linksmynasi.

Štai, vienas berniukas išvedė mergytę šokti. Kokią gražią mergytę, kaip tikrą lėliukę... O kaip gražiai muzika griežia, štai, pro langą balsai veržiasi.

Žiūri vaikelis pro langą, stebisi, bet jis nesijuokia ir jam nelinksma. Jo kojelės visiškai sustingo nuo šalčio ir rankelių nebegali pajudinti.

Ašaros ėmė jam birti nuo šalčio ir jis pasileido bėgti.

Ir vėl mato: — didelis šviesus langas ir už lango kambarys, tik kambario ne eglė, o pyragai — įvairių įvairiausių, re-gėti, visur išdėstyti.

Sėdi tenai viduj keturios ponios ir

visi, kaip tik kas ateina, tam pyragą paduoda.

O žmonės eina ir eina, durys tik varstosi ir varstosi.

"O, kokis skanus pyragas — eisiu ir aš: tegul ir man duos!"

Priėjo vaikelis, atidarė duris ir įėjo... Bet kaip ponios jam sušuks, sušuks, kaip ims rankomis mosuoti ir laukan varyti!

Viena ponia atsikėlė, iškiso rankon kapeikytę ir duris atidarė! Kapeikytė iškrito ant slenkščio ir nuriedėjo, nes jis atgrubusiais piršteliais negalėjo jos išlaikyti.

Išbėgo jis laukan ir pasileido tolyn bėgti, nė pats nežinodamas, kur ir kam jis bėga.

O kojukes ir rankeles šaltis taip spirgina, taip spirgina. Norėtų jis verksti, rėkti iš skausmo, bet jis bijo žmonių ir tik pirštelių pučia.

Neramu jam pasidarė, ilgu, bet jis vėl kažin ką pamatė. Stovi prie lango didelis žmonių būrys, o už lango trys lėlytės, gražiai aptaisytos, kaip gyvos, stovi. Viena raudonais, antra žaliais, trečia mėlynais rūbais, o greta kažin kokis senelis sėdi ir smuiku žaidžia, dar du žmogiuku jam linguodami galvomis pritaria ir lūpomis šneka, tik už lango negirdėti, ką jie ten šneka.

Ir buvo bemažas vaikelis, kad gyvitie žmogiukai, bet paskui susiprato, kad tai tik lėlės ir nusijuokė. Niekuomet jis tokių nebuvo dar matęs ir net nežinojo, kad tokių esama.

Ir vėl jis verksti nori nuo šalčio, bet jį juokas iš tų lėliukių ima!

Staiga kažin kas pagriebė jį už apykaklės, trenkė kažin kuo per galvą ir koją papynė. Vaikiškąs parkrito ir pamatė, kad tai buvo didesnis už jį berniukas. Parmetęs jį, dar kažin ką jam šaukė. Nesavas pakilo vaikelis nuo žemės ir šoko bėgti.

Bėgo, bėgo — nežinia kur ir kažin kieno kieman užbėgo. Atsitūpė už malkų krūvos ir mąsto:

"Dabar tai niekas manęs čia neras, čia taip tamsu!" Ir visiškai jis atsisėdo, pasibloškęs po savim kojukes, ir susitraukė, tik iš išgąsčio lyg dvasios negali atgauti. Bet ūmai paliko gera, gera, kojytės ir rankytės nustojo skaudėti, ir visam pasidarė, kaip prie ugnelės, šilta. Tik ko jį taip visą supurtė, jis lyg užmigęs buvo.

Ne, neužmigęs dar — bet kaip čia gera būtų užmigti.

"Pasėdėsiu aš čia dar valandėlę ir eisiu vėl lėliukių žiūrėti! — pamastė vaikelis ir nusijuokė, atsiminęs, kokios jos buvo gražios.

"Visiškai kaip gyvos!"

Ir išgirdo vaikelis, lyg kas gieda, — tai jė mama Kalėdų giesmę užgiedojo.

"Mamyte, aš miegu — man čia taip gera!"

— Eikš prie manęs, sūneli, — tarė jam mama.

Ne, tai ne mama, bet kažin kas svejimas, kažin kas gražus, meilus pašaukė jį ir apkabino tamsoj ir siekia jo rankos. Padavė jis ranką ir staiga — oi, kaip nušvito! Kokia graži šviesa pasidarė!

Prieš jį ir eglė atsirado, bet tai ne eglė buvo, tai kitas kažin kokis nematytas medis.

Kur jis dabar atsirado? Aplinkui viskas tik šviečia, žėri, blizga. Kiek lėlių — ne, ne lėlių, bet berniukų ir mergelių, ir visi toki balti, gražūs, sukasi aplink jį, bučiuoja jį, ima į glėbį ir neša, ir jis pats mato, kad jis lekia ir štai, jo mama stovi: taip linksmai, meiliai ir jį žiūri.

— Mama, mamyte! Ach, kaip čia gera! — sako vaikelis ir vėl su vaikeliais bučiuojasi ir šnekinia juos:

— Kas jūs tokie esate, berniukai ir mergytės? — Ko jūs čia susirinkote?

— Tai matai, čia Kristaus eglė! — jie jam atsakė: — Kristus visuomet, kaip šiandien, Kalėdų dienoj, rengia eglę pas save tiems vaikeliams, kuriems ten, ant žemės, niekas neparengia!

Ir suprato jis, kad tie berniukai ir

K. Grigaitytė-Graudušienė

KŪČIŲ DUONĄ LAUŽIANT

Kai Kūčių Duoną laušim,
mums ašara byrės,
ir skausmas neataušęs
skros ilgesio mares.

Pabirom kaip karoliai
po svetimas žemes.
Ir ieškom ligi šioliai
tik vieno kelio mes...

Nušvies iš prakartėlės
jį žvaigždė tolima,
padvelks į širdį vėliai
namelių šilima.

Juk Tu užgimęs kūtėj,
benamis kaip ir mes.
Sužerki mus rieškutėm
į Tėvo kišenes.

Tegu iš mūsų ne vienas
pasauly nepaklys,
kol kruvinas blakstienas
pakels gimta šalis.

Linkime tikrai linksmy Kalėdų ir laimingų Naujų
Metų visiems Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos
nariams bei jos siekimams prijauciantiems tautiečiams.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos
Clevelando Skyriaus Valdyba

Visiems mus sveikinusiems Kalėdų proga nuoširdžiausiai dėkojame ir drauge reiškiamo geriausius savo linkėjimus

Emilija ir Vincas Rasteniai

Sveiknu Kalėdų švenčių ir Naujų Metų proga visus tautiečius, ypač už Lietuvos laisvę veikliai kovojančius ir tai kovai vadovaujančius Tėvynėje ir visuose pasaulio kraštuose. Mano gražiausi linkėjimai Lietuvos Pasiuntinybei Washingtonė — kad čia plevėsuojanti Lietuvos vėliava greičiau būtų parnešta į Gedimino Kalną!

ALEKAS BANYŠ

mergytės buvo toki pat vargšai vaikeliai, kaip ir jis, ir kad visi jie čia dabar yra pas Kristaus eglę.

Jie visi dabar, kaip koki angelėliai, nekalti, gražūs ir puolė jis juos visus sveikinti, bučiuoti, o jų motinos stovi šalimais ir verkia, pažinę savo sūnelius ir dukrytes, bet jie prilekia, bučiuoja savo mamytes ir meldžia jų, kad neverktų, nes jiems čia pas Kristų taip gera, taip gera...

PIESTUPYS

Jono Biliūno kalėdinis apsakymėlis

— Joniuk, kelkis, rartų metas eiti, — išgirdau per miegą brolio Antano balsą. Bet keltis, oi, kaip nenorėjau: taip buvo gera ir šilta miegoti...

— Tuoj... — atsakiau per miegą ir apsiaverčiau ank kito šono.

— Ar da nesikelsi? — išgirdau vėl balsą: — Greičiau!

Brolis nutraukė nuo manęs kailinius. Šalčio, kaip vandens, apipiltas, iššokau iš lovos ir, užsimetęs ant pečių kailiniukus, bematant atsidiūriau troboj. Jau visi buvo atsikėlę: tėvas su maldaknyge rankoj sėdėjo už stalo ir ragino rožančius giedotų; motina su mergina sukinėjosi apie krosnį.

Adventui atėjus, kas šventadienis eidavom pamainomis anksti nevalgę rartų. Šį kartą man su sesele išpuolė. Nors mažas buvau ir labai nemėgdavau anksti keltis, tačiau pats prašiau tėvą, kad leistų mane rartų: jas atbuvus, ir pačių kūčių sulaukus linksmiau būdavo. Taigi greitai nusiprausiau, susieškojau palovy batus, apsiaviau, apsilvilkau kailiniais, ant viršaus rudine, pasakiau sudie ir buvau beinąs, nes sesuo jau manęs laukė.

— Palauk, skara aprišiu, — tarė motina, nešdama savo skarą.

— Man nereikia, — atsakiau, skubėdamas pro duris.

— Vaikeli gi tu mano, sušalsi!

— Ajau, vis su skara ir su skara! — skundžiaus patempęs lūpą. Man regėjos labai nepadoru, kad aš, būdamas vyras, turiu moterišką skarą ryšėti. Bet motina į mano vyriškumą nežiūrėjo: aprišo man šiltai kaklą ir ausis, užmaukšlino giliai ant galvos šiltą kepurę ir išlydėjo pačian kieman.

— Žiūrėkit, lazdas geras pasiimkit, — tarė ji mudviem: — gink, Dieve, kad kas neužpultų, — tiek dabar šunų pagedusių laksto, o ir vilkų galit kartais susitikti.

Tiesa, tą žiemą pasiūtę šunys daug buvo žmonių apylinkė apriejo, o ir vilkai ne labai toli miške užbagę sudrasė. Taigi eidami pro skiedryną, pasirinkom sau po gerą baslį nors buvau kaip geras pupų pėdas, bet savo pagalį tik panešti galėjau. Žinojau, kad turiu ne tik šave, bet ir seserį apginti. Ir išties, arti namų jaučiaus toks drąsus, kad, regėjos, visus vilkus ištaškyčiau. Bet juo labiau nuo namų tolinomės, juo menkyn mano drąsa ėjo. Kol pakelėj buvo matyti žmonių trobos, jų languose švietė žibūrys, buvo ramu ir smagu eiti. Bet pagaliau įėjom miškan... Šiurpas apėmė. Aplinkui nė balso tik gurgžda po kojų sušalęs sniegas...

— Išgirs vilkai, kad einam, — manau glausdamos arčiau į seserį, — ir atleks: gal būt, slapstos kur netoli ir tyko.

Bailiom akim žiūrim į abi kelio pusi. Aplinkui, kaip apmirusios, šerkšno aptrauktos stovi aukštos pušys ir eglės; jų ilgos nulinkusios šakos stovi nusvirusios ligi pat žemės; taip ir rodos, kad iš po jų šakų žybčioja žalsvos vilkų akys; regis, tuojau ims ir iššoks vilkas. Rūpinuos eiti taip, kad nesigirdėtų, bet sniegas, kaip tyčia, gurgžda ir gurgžda...

Kada pagaliau laimingai išėjom iš miško, netoli pasirodė sodžiaus žibūriai ir sulojo šunys, mano baimė vėl pradėjo nykti: tik retkarčiais atsigręžęs žiūrėjau, ar nesiveja kas iš miško, ir rūpinaus greičiau eiti.

Bet kada sodžius pasiliko užpakaly, širdis vėl apmirė: prieš mus juodavo baltas Piestupys.

Visokių kalbų apie tą piestupį tarp žmonių vaikščiojo; tų kalbų klausant, ne vienam stodavo plaukai ant galvos ir šiur- (Perkelta į 6-tą pusl.)

Linksmy Kalėdų ir laimingų Naujų Metų klubo draugams
ir visiems Clevelando lietuviams linki

CLEVELANDO LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBAS

BEST WISHES
For
A MERRY CHRISTMAS

FRANCES A. BOLTON
COONGRESSMAN

22nd District

Best Wishes for a Merry Christmas
**SUPERIOR HARDWARE & PAINT
COMPANY**

House Furnishings - Plumbing and Electric Supplies
Floor Sander for Rent
6412 Superior Ave. HE 0833
Norman Moss - Mgr.

BEST WISHES
For
A MERRY CHRISTMAS

**THE LAKESIDE STEEL
IMPROVEMENT CO.**

5418 LAKESIDE AVE.
HEnderson 9100

BEST WISHES
For
A MERRY CHRISTMAS

**KRONHEIM'S
FINE FURNITURE**

2043 EAST 55th STREET

BEST WISHES
For
A MERRY CHRISTMAS

Judge
JOHN J. BUSH
CHIEF JUSTICE MUNICIPAL COURT

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

**NOTTINGHAM DEPARTMENT
STORE**

SHOES and FURNISHINGS
18607 ST. CLAIR AVE.

MERRY CHRISTMAS

★ ★ ★

UNION PAPER & TWINE CO.

1614 EAST 40th STREET
Telephone: EXpress 5700

A VERY MERRY CHRISTMAS

SABIN ROBBINS PAPER COMPANY

7800 BESSEMER AVENUE
VULcan 3-2200

A MERRY CHRISTMAS

LA GANKE & SONS STAMPING CO.

864 EAST 140th STREET

GL 0278

Kalėdų Seneliui padedant!

Prieš Kalėdas daugumas turi rūpestį, kuo ir kaip apdovanoti savo draugus, pažįstamus. Jis parodo žmonių gimus. Tai yra labai gražus paruosius jausmus.

Bet ką dovanoti? Kaip geriau pataikyti?

MERRY CHRISTMAS
To Our Friends and Patrons

**PREISLER
LUMBER CO.**

2391 Woodhill Rd. GA 2400

Best Wishes for
A MERRY CHRISTMAS
**CLEVELAND MEMORIAL
PET HOSPITAL**

1547 Superior Ave. CH 2006
Dr. W. E. Bachman, Prop.

LINKSMŲ ŠVENČIŲ!

ROMA MUSIC CO.

Columbia-Victor-Decca-Capitol

Visoki Lietuviški
REKORDAI

Muzikos Instrumentai

Akordionų Pamokos

6912 Superior Ave. EX 6357
Atdara vakarais

LINKSMŲ ŠVENČIŲ!

SPECIALIZUOJAMĖS

tikromis olandiškais aguonomis, turim paprikos, pipirų, krūpų sėklų; geriausi Bulk Spices; kava, arbata žemomis kainomis.

GEO B. GEHRING

91-92 CENTRAL MARKET
CHerry 0651

Pirk pas nepriklausomą parduotuvę. Sutaupysim jums pinigų!

MERRY CHRISTMAS
To Our Patrons and Friends

**ADDISON
CLEANERS & DYERS**

Tailoring Alteration - Pressing
Repairing. We Deliver.

1541 Addison Rd. - Cor. Cory
SW 6779

A MERRY CHRISTMAS

**AL MAHARAS
STEAK HOUSE**

Finest Steaks in Cleveland

8817 Wade Park Ave CE 9645

MERRY CHRISTMAS
To My Friends and Patrons

Wade Delicatessen

A Complete Line of Fine Foods

6915 Wade Park Ave

GREETING and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

Trisket Recreation

CHAS. LEMISCHUR, PROP.

3255 West 117th St. WI 4416

Kalėdų Senelis turi vieną gerą patarimą:

padovanokite DIRVĄ!

— Kam vertėtų DIRVĄ dovanoti?

— Kiekvienam geram jūsų draugui, pažįstamam, giminei ar kaimynui, kuris jos dar neškaito.

Jūs DIRVĄ skaitote. Jeigu turite iš to malonumo, tai padarykite tą malonumą ir kitiems, kurie jo iki šiol neatradę.

★ ★ ★

Dabartinių metų yra nemaža naujakurių, kurie mėgsta skaityti laikraščius ir nori juos gauti, bet dar nespėjo įsigyti reikalingiausių kasdieninių dalykų, nespėjo apsimokėti įsikūrimo pradžioje susidariusių skolų, todėl kaskurie yra priversti susilaikyti. Kodėl negalėtumėte padaryti vienam kitam iš jų to malonumo? Kodėl negalėtumėte už tai tikrai bus dėkingi.

Jie už tai tikrai bus dėkingi. Jūs užrašyti jiems DIRVĄ. Yra daugelis naujakurių, kurie ir į redakciją rašo, kad jie labai norėtų gauti DIRVĄ, bet, sako, "nedrįstame prašyti, kad siųstumėte skoloni, tai dar turime susilaikyti". Mums suprantamas jų nedrįsumas, nors ir nelabai pamatuotas. Bet, jeigu kas atsisrasti ir suteikti jiems DIRVĄ, kaip dovaną, galima suprasti, koks jiems būtų padarytas džiaugsmas!

★ ★ ★

— Kaip tą padaryti?

— Labai paprastai. Šlame puslapyje rasite besisąjįsantį Kalėdų Senelį. Įskirpkite reikiama apvestą lapelį, įrašykite jį pavardę ir adresą to asmens, kuriam norite padaryti tą dovaną, žemiau įrašykite savo adresą, paskui įdėkite tą lapelį į voką drauge su trimis doleriais, užrašykite ant jo DIRVOS adresą ir tą laišką išsiųskite paštu.

Visa kita sutvarkys redakcija. Tas, kuriam suteiksime tą

dovaną, tuojau pradės gauti DIRVĄ ir gaus ją išties mėsus. Be to, jam bus nusiųstas ir šis lapelis, kurį atsiųsime ir iš kurio apdovanotasis sužinos, nuo ko jis gavo tą dovaną.

★ ★ ★

— O ką daryti, jei aš neišrenku, kam padovanoti?

— Tokiame atsitikime Jums gali patarnauti DIRVOS administracija. Galite palikti tuščią viršutinę adresą vietą, tik apačioje parašykite savo adresą. DIRVOS administraciją turė visą eilę ne tik naujakurių, bet ir senai Amerikoje gyvenančių lietuvių — ligonių, neuždribančių, kurie yra seni DIRVOS skaitytojai ir nenori su ja skirtis, bet nepajėgia užsimokėti. DIRVĄ jiems siunčiama nemokamai. Tas, žinoma, apskunkina DIRVĄ. Jūsų dovaną DIRVOS administraciją perduos tokiems skaitytojams ir jiems bus daug maloniau gauti DIRVĄ, kai jie žinos, kad atsidaro geradaris, kuris atlygino už jų mėgiamą laikraštį. Tokiu atsitikimu dovanotojui bus tuojau pranešta, kam yra paskirta jo dovana.

Jei kiekvienas skaitytojas tą padarys, tai ne tik DIRVĄ bus plačiau skaitoma ir galės sustiprėti, pagerėti, bet ir skaitytojai pasijus lyg artimesni tarp savęs, labiau jausis vienos šeimos nariais.

Pabandykite šitą malonumą! Pagalvokite, kaip bus malonu Jūsų draugui gauti iš DIRVOS Jūsų pasirašytą sveikinimą su linkėjimais ir pranešimu, kad jis gaus gaus Tamstos dovaną. Dar didesnis malonumas bus, jei tą dovaną paskirsite nepažįstamam tautiečiui. Ir Jums bus malonu gauti iš apdovanoto asmens padėką, dar maloniau ir įdomiau bus, kai ta dovana suves Jus į pažintį su naujais, ligi šiol dar nepažintais tautiečiais.

★ ★ ★

Ištikrųjų, nuoširdžiai patariame — pabandykite! Pasinaudokite tuo Kalėdų Senelio patarimu!

Paskaitykite straipsnelį

"Kalėdų Seneliui padedant",

ISKIRPKITE

ši lapelį,

užpildykit jį ir siųskit šiuo adresu:

DIRVA

6820 Superior Ave.
Cleveland 3, Ohio

CHRISTMAS GREETINGS
and
BEST WISHES

**BOSTON FACTORY SHOE REPAIR
STORES**

ALL OVER GREATER CLEVELAND

A MERRY CHRISTMAS
**THE INDUSTRIAL ASBESTOS
PRODUCTS CO.**

ROOFING AND SHEET METAL CONTRACTORS
1800 East 55th Street HE 3330

CHRISTMAS GREETINGS
and
BEST WISHES

THE ANTHONY CARLIN CO.

2717 East 75th St.
Telephone: EN 2100

Best Wishes for a Merry Christmas

THE CLEVELAND OPTICAL CO.

750 PROSPECT AVENUE MAIn 6217

Christmas Greetings and Best Wishes

**THE LAKE ERIE BUILDING
MATERIAL CO.**

Ralph J. Jones - Manager

1321 MARQUETTE HEnderson 5080

BEST WISHES
For
A MERRY CHRISTMAS

THE SIMON SIGN COMPANY

Gyvuoja jau virš 75 metų
DIRBEJAI IR PIEŠEJAI ISKABŲ-SIGNS
1113 ST. CLAIR AVENUE PROspect 1816

A VERY MERRY CHRISTMAS

★ ★ ★

THOMAS J. UNIK INSURANCE CO.

IT'S MY BUSINESS TO DO YOUR WORRIING
UNION COMMERCE BLDG. TO 1 - 0200

CHRISTMAS GREETINGS
and
BEST WISHES

HILDEBRANDT PROVISION CO.

3619 WALTON MEIrose 3700

A VERY MERRY CHRISTMAS

JUDGE FRANK D. CELEBREZZE
MUNICIPAL COURT

Greeting to Our Patrons and Friends for
A MERRY CHRISTMAS

BROWN BROTHERS COAL CO.

9533 WOODLAND AVE. 1173 IVANHOE RD.
9104 MADISON AVE.
MUlberry 2800 CE 2800

Christmas Greetings to our Many Friends

Henry's Pharmacy

CUT-RATE DRUGS

Christmas Wrappings

Beautiful, Bright Rapping to make your Christmas Packages the gayest ever

Come in and see our Christmas Selections

Special Christmas Gifts — For Men, Women and Children
Also a Large Selection of Christmas Cards

SUPERIOR CORNER EAST 87th STREET
TELEPHONE GARfield 5696

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
Savo Svečiams Linki

KEYSTONE CAFE

6607 WADE PARK AVE. ENdicott 9822

Savininkai Andrius ir Agnieška Kazakevičiai
Naujų Metų naktį specialios vaišės svečiams

MUZIKA NAUJŲ METŲ NAKTĮ IR KIEKVIENĄ
SEŠTADIENĮ

MERRY CHRISTMAS
To Our Friends and Patrons

THE GRAND LAUNDRY CO.

COMPLETE LAUNDRY SERVICE

5911 St. Clair Ave. EN 5183

BEST WISES FOR
A MERRY CHRISTMAS

HARWILL ICE CREAM CO.

Cleveland Finest Ice Cream

1200 West 9th St. SU 6688

A MERRY CHRISTMAS
To All

WATERLOO HARDWARE & PAINT CO.

FLOOR SANDERS FOR RENT
We Give and Redeem Eagle Stamps

16009 Waterloo Rd. KE 1300

MERRY CHRISTMAS and BEST WISHES

FISKE BROS. REFINING CO.

13817 North Drive WA 0616

MERRY CHRISTMAS
To Our Friends and Patrons

S. J. BLOCH MEAT MARKET

We Carry the Finest Quality Meats

Euclid East 105th St. Market SW 2221

CHRISTMAS GREETINGS to our PATRONS and FRIENDS

HAYS HARDWARE

Complete Hardware Supplies

7000 Lexington Ave. HE 1469

BEST WISHES
For
A MERRY CHRISTMAS

NEW YORK BAKERY

9117 ST. CLAIR AVE. GL. 4660

A VERY MERRY CHRISTMAS
CHRYSLER PORRIS COMPANY

DIRECT FACTORY DODGE & PLYMOUTH DEALERS

— DODGE TRUCKS —

Complete line of used cars

9216 SUPERIOR AVE. RA 8252

Christmas Greetings and Best Wishes

STONE GRILL INC.

13927 ST. CLAIR AVENUE

BEST WISHES
For
A MERRY CHRISTMAS

★ ★ ★

WHITE TOOL AND SUPPLY CO.

1235 WEST 6th STREET Main 0235

MERRY CHRISTMAS

★ ★ ★

AMALGAMATED ASS'N. OF ST. & E. RY.

740 SUPERIOR AVENUE, W.
Harry Lang, Sec'y.

MERRY CHRISTMAS to our PATRONS and FRIENDS

G & M GARAGE

Repairs on All Make Cars by Expert Repair Men

6621 Hough Ave. EX 1941

Gerb.

Per šį Kalėdų Senelį siunčiu Tamstai savo nuoširdžiausius sveikinimus Kalėdų Švenčių proga ir geriausius linkėjimus 1950-tiems metams. Drauge esu užprašęs jį, kad jis parūpintų Tamstai per visus ateinančius metus DIRVĄ ir jos priedą sieninį kalendorių.

Su gilia pagarba

Mano adresas:

PIESTUPYS

(Atkelta iš 4-to pusl.)

puliai kratė kūną; ne visi drįsdavo sute-
mus tuo keliu eiti.

Iš tiesų, buvo ko bijoti.

Vieną kartą naktigoniai persigandę pasakojo, kad iš Piestupio ugniniai stulpai iškilo, — iškilo, vaikščioję šventosios pakraščiais ir pranykę. Senis Jokūbas aiškino, kad tai turėjo būti pinigai, kurių didžiausi kubilai nuo maisto metų esą tenai pakasti. Tiedu vyrai, kurie tuos turtus Piestupy pakasę, da da visai neseniai Rygoj mirę; pakasę tuo pinigais, bijodami, kad neklūtų rusų valdžiai; neseniai prieš mirdami buvo atėję tų turtų išsikastų, bet neberadę pažymėtosios vietos, iš nuliūdimo ir numirę. Sako, kad dabar ta vieta šventoji plaukianti, o pinigai kada-ne-kada ugniniais stulpais iš vandenio išsikelia, norėdami tokiu būdu žmonėms apsireikšti.

Mūsų kamynas Mataušas (o jis nors kartais mėgsta išgerti, bet taip žmogus nemelagis) vėl tokį atsitikimą pasakojo: važiuavęs jis kartą turgaus dieną iš Anykščių; užgaišęs miestely, ir vėlu jau buvęs; bet mėnesiena švietusi; važiuojas jis per Piestupį — toj vietoj, kur tiltas yra ir šventojo Jono kryžius stovi, — žiūri: prie šventojo Jono šokančios sau ant sniego baltai apsitaisiusios susitvėrusios panytės, o kitoj pusėj kelio, prie pačio popo miškelio, raitasis ant pakraščio plikas žmogus ir kvatojasi. Visi plaukai Mataušui ant galvos atsistoję; iš visos galios sudrožęs savo kumelį ir, kaip vėjas, paršvilpęs namo. Ir ligi šios dienos stebisi Mataušas, kaip jis tada gyvas likęs. Ne vienas yra taip pat matęs naktimis lakstantį po Piestupio kalnelius ir žvangiantį juodą kumeliuką arba vėl pakelję po eglėmis bliunantį žilą ožį. Tame pačiame popo miškely yra pasikore trys burloakai iš artimojo sodžiaus; ten pat Piestupy burlokų kapai... Sako, dažnai tie pakaruokliai ir kiti numirėliai išeiną iš savo kapų ir daužasi aplinkui per naktis; ne vienas esąs juos Piestupy susitikęs. Su minėtoju Mataušu toks atsitikimas buvęs: važiuavęs jisai vasaros naktį pro burlokų kapus, žiūrįs: užpakaly jo ratuos sėdįs baltas, išblyškęs žmogus. Mataušas tada išgėręs buvęs ir drąsus.

— O tu ko čia mano ratuose sėdi? — paklausęs Mataušas.

— Ar negali, girdi, kaimyne, man pypkės duoti parūkyti?

Mataušas jam davęs.

Parūkęs tas žmogus pypkės, pasakęs ačiū Mataušui ir pranykęs. Tai ne kas kitas buvęs, kaip tik numirėlis iš burlokų kapų...

Kada su sesele įėjom Piestupin, visos šitos pasakos, kurias ne kartą buvau girdėjęs, dabar mano galvoj atgijo. Glausdamasis į seserį, jaučiau, kad po mano kūną šiurpuliai vaikščioja. O jeigu susitiktumėm pakaruoklį arba ką kitą, kas tada reiks daryti, kaip iš bėdos išsigelbėti? Juk numirėliai lazdos nepabijos. Kad velnias kryžiaus ir rožančiaus bijo, — žinojau, bet ar padės tas įnagis prieš numirėlius, tikrai negalėjau sau pasakyti. O ne kartą buvau girdėjęs, kad numirėlis žmogų pasmaugijęs. Nepadeda nė greitos kojos: kuo labiau, pamatęs jį, kas bėga, tuo greičiau tokį priveja ir pasmaugia. Norėjau tomis mintimis su sesele pasidalinti, bet bijojau balsu prakalbėti, nenorėjau dar didesnės baimės gaivinti. Be to, mačiau, kad ir sesuo nedrąsiai į šalis dairo. Taigi tylom glaudžiaus tik arčiau į ją, bailiai žvalgiaus užpakalin ir vienoje rankoje turėjau stipriai suspaudęs pagali, o kitą laikiau kišenėje, kur buvo rožančius.

Laimingai perėjom pusę Piestupio ir nusileidom pakalnėn, toj vietoj, kur dideliu giliu grioviu teka skersai kelią upelis. Upelis tas nedidelis, kuone visai išdžiuvęs, bet gimdė žmogui ypatingą įspūdį: buvo tokioj gilioj vietoj, kaip duobėj, iš dviejų priešingų pusių žiūrėjo į tave baltus tamsus griovys, pušelėmis apaugęs; skersai į upelį leidosi nuo kalno kelias, paskui vėl kilo aukštytyn, tankių pušelių lydimas. Tokioj vietoj ir drąsų žmogų neramumas paima...

Atsargiai perėjom upelį ir pradėjom lipti ant kalno. Man darės ir šalta ir šilta.

— Tik nežinau, kokiuo būdu, — pajutau, kad sesuo krūptelėjo, o man pagalys iš rankų iškrito. Abiem rankom nusitvėriau už seseris ir visas drebėdamas kuone pradėjau šaukti pašnibždom: "Uliut, Uliut, numirėlis ateina!" Sesuo apkabino mane, priglaudė į save, — ir akies mirksniu atsikūrim abu šaly kelio ir pritūpė iš baimės, prisiglaudę į vienas antrą. Abu pradėjom žegnotis ir kalbėti poterius. Iš tiesų, priešais mudu nuo kalno leidosi balta aukšta žmogystė — tokia, kokią Mataušas buvo matęs. Bėgti nė nepamanėm: tikrai žinojom, kad tada būtinai mudu pavys ir pasmaugs; taigi tupėjom susiglaudę taip tyliai, kad mudviejų nepastebėtų ir pra-eitų pro šalį. Tuo tarpu numirėlis vis ėjo artyn: mačiau jo baltą stovylą ir jau aiškiai girdėjau, kad po jo kojomis gurgžda sniegas; ėjo greitai, sunkiai kvėpuodamas, tarsi skubėjo; tik pastebėjau, kad ta stovyla buvo dabar daug mažesnė, nekaip iš pradžių man pasirodė.

Apsikabinęs seserį, kalbėjau paskui ją poterius, prašydamas Dievo pagalbos. Perėjo per galvą mintis, kad jau galiu ir savo tėvo nebepamatyti; todėl prašiau tik, kad man Dievas dovanotų visus nusidėjimus ir priimtų į save; žinojau, kad, gal būt, nebeilgai gyvensiu. Bet vėl atsiminiau, kad tai juk baltus numirėlis mane pasmaugs, ir prašiau kuone ašarodamas, kad paliktų mane Dievas gyvas: taip nenorėjau tokia baltis mirčia mirti, taip troškau gyventi. Staiga pajutau, kad jis jau arti arti, čia pat prie manęs... Iš baimės akis užmerkiau ir laukiau, kad štai jau kečia savo ilgą išdžiuvusią ranką, — čiups mane ir pasmaugs. Kvapą man užgniauzė, širdis nustojo plakusi...

— Tegul bus pagarbintas Jėzus Kristus! — išgirdau kaip per miegą.

— Ant amžių amžinybų, amen! — atsakė mano sesuo tokiu balsu, tarsi jai didžiausias akmuo nuo širdies nukrito.

Iškėčiau akis ir pašokau nuo vietos. Čia pat stovėjo nebejauna moteriškė, baltais kailiniais apsiivilkusi, ir maloniai į mudu žiūrėjo.

— Tai tamstos gal rarotų einat? — paklausė ji.

— Rarotų, — atsakė sesuo atsidususi: bet kad tamsta žinotum, kaip mudu išgasdinai! Tamstą pamatę, tarėm, kad priešais numirėlis baltas ateina.

— Eikit, kas čia dabar duos numirėlius!...

— Nu, kad Piestupy vaidenas, — atsakiau drąsiai, imdamas nuo žemės pagali, kurį iš baimės buvau iš rankų išmetęs.

— Ak, vaidentis tai vaidenas, mano vaikelį, — maloniai atsakė moteriškė, i mane žiūrėdama: — tik vaidenas ne rytais, bet iš vakaro ir naktį; kai gaidys sugieda, visos piktos dvasios iš šio pasaulio išlaksto; taigi dabar nėra ko bijoti... Aš, mat, ėjau bobutės parsivestų: mano marti apsirgo, — ir be reikalo išgandinau tamstas...

Ir moteriškė, atsisveikinus su mumis, skubinau nuėjo toliau.

Trumpą laiką stovėjom vietoje, tarsi nesuprasdami, kas atsitiko. Paskui vienu kartu pradėjom su sesele juoktis: rytas, da namie esant gaidys giedojo, o mudu numirėlių bijom.

Daugiau jau nebebijojau. Užsimaukšlinau giliau ant galvos kepurę, užsidėjau ant pečių pagali ir drąsiai ėjau pirma seseris. Net pro burlokų kapus einant, nebe-ēmė baimė. Pamačiau, kad ir lazda nebe-reikalinga: pasimovęs numirėlio ją šalia kelio; paskui, nusimovęs pirštinę, balsu nusišniukščiau nosį, tris kartus sučiaudėjau ir, kaip tikras vyras, drožiau keliu toliau.

Zakopane, 1906.4.22.

BEST WISES FOR
A MERRY CHRISTMAS
To Our Patrons and Friends

United Food Stores

1523 ADDISAON RD.
8527 HOUGH AVE.
9320 WADE PARK AVE.
640 EAST 185th ST.

GA 3784
CE 2130
GA 4820
KE 6400

GREETINGS AND BEST WISHES

THE UNIVERSAL CLEANING & DYEING CO.

UNIVERSAL BRINGS YOU UNHURRIED QUALITY
Cleveland Finest Cleaners since 1883
Plant 1218-30 East 71st St.

HE 8100

MERRY CHRISTMAS and BEST WISHES

JOHN'S MEAT MARKET

We Carry the Finest Choice Meats
8008 St. Clair Ave.
EAST 9th and CHESTER

HE 1335

MERRY CHRISTMAS and BEST WISHES

ROXY THEATRE Burlesque

Open from 11 AM to 11 PM
SPECIAL MIDNIGHT SATURDAY SHOWS

A VERY MERRY CHRISTMAS
To All

★ ★ ★

AERO HEATING CO.

12547 Euclid Ave.

GA 3320

BEST WISES FOR
A MERRY CHRISTMAS

JUDGE LOUIS PETRASH Municipal Court

MERRY CHRISTMAS
To You All

Sheriff

JOSEPH M. SWEENEY

★ ★ ★

Pusmetiniai pranešimai DP Komisijai

Svarbu visiems, atvyku- siems pagal DP įstatymą

1. Šių pranešimų blankai va-
dinami "Semanjua Report of
Immigrant Displaced Persons".
2. Clevelande gyvenantieji
tremtiniai juos gauna tik asme-
niškai kreipdamiesi į Immigra-
tion and Naturalization Service,
Federal Building, Public Square
(Senojo pašto rūmai, kur susto-
ja Superior Ave. tramvajus, ke-
tvirtas aukštas — keltis keltu-
vu).

3. Jūs turi užpildyti visi trem-
tiniai, atvykę pagal DP Billų.
4. Viena anketa pildoma visai
šeimai, kuri apima: a) šeimos
galvą, b) vyrą arba žmoną, c)
nevedusius, išlaikomus vaikus,
kurie sėsdami į laivą buvo 21 m.
amžiaus. Jeigu tremtinys atvyk-
damas į JAV buvo nevedęs ar
be vaikų, tai anketoje įrašo ži-
nias tik apie save. Jeigu dalis
šeimos narių buvo Amerikos pi-
liečiai, jų įrašyti nereikia.

5. Iš viso reikia šias anketas
pildyti 4 kartus per 2-jų metų
laikotarpį. Jas pildo:

a) atvykę 1948 m. lapkr. 1 d.
ar anksčiau—1949 m. sausio 1 d.,
1949 m. liepos 1 d., 1950 m.
sausio 1 d. ir 1950 m. liepos 1 d.
b) atvykę tarp 1948 m. lapkr.
2 d. ir 1949 m. gegužės 1 d. —
1949 m. liepos 1 d., 1950 m.
sausio 1 d., 1950 m. liepos 1 d.
ir 1951 m. sausio 1 d.

c) atvykę tarp 1949 m. gegu-
žės 2 d. ir 1949 m. lapkričio 1 d.
— 1950 m. sausio 1 d., 1950 m.
liepos 1 d., 1951 m. sausio 1 d.,
ir 1951 m. liepos 1 d.

d) atvykę tarp 1949 m. lap-
kričio 2 d. ir 1950 m. gegužės
1 d. — 1950 m. liepos 1 d., 1951
m. sausio 1 d., 1951 m. liepos
1 d. ir 1952 m. sausio 1 d.

e) atvykę 1950 m. gegužės 2
d. ir vėliau — 1951 m. sausio 1
d., 1951 m. liepos 1 d., 1952 m.
sausio 1 d. ir 1952 m. liepos 1 d.
Užpildytą anketa reikia iš-
siųsti 15-kos dienų tarpe prieš
atitinkamą terminą, kad nuro-
dytą dieną ji jau būtų Washing-
tone.

6. Anketa reikia užpildyti ma-
šinėle arba rašalu — spausdin-
tomis raidėmis.

7. Atsakymai į klausimus:
a) Name of Person — įrašy-
ti pirmą vardą, antrą vardą ir
gale pavardę.

b) Alien Registration No. — Iš
savo svetimosios registracijos
kortelės nurašyti savo numerį.

c) Age at last birthday —

amžių (pastaba: ne gimimo da-
ta).

d) Date of entry into the Uni-
ted States — data, kada išlipo
į krantą JAV.

e) Place of Present Residence —
viršutinėje eilutėje įrašyti ad-
reso namo numerį ir gatvės pa-
vadinimą, antroje eilutėje —
miesto vardą, pašto zonos nr.
ir valstybę (state).

f) Kind or type of job or
occupation — dabartinį užsiėmi-
mą. Laikiniai esąs bedarbis, bet
darbo ieškas, rašo "unemploy-
ed", nedirbas ir darbo neieškas
rašo "none". Namų šeimininkė
skaitoma dirbančia ir atžymima
"housewife". Vaikams virš 12
m. amžiaus, lankantiems mokyk-
lą, rašoma "student". Vaikams
iki 12 m. amž. nieko nerašoma.

g) Name and address of Em-
ployer — Darbdavio (Imonės)
pavadinimas ir adresas; šeimi-
ninkės ir amatininkai rašo "self-
employed"; mokiniams virš 12
m. amž. rašoma mokyklos pava-
dinimas ir adresas.

h) Did you receive prevailing
wages? — Čia yra dvi skiltys
"yes" ir "no". Jeigu tremtinys
gauna už savo darbą tokį pat
atlyginimą, kaip ir kiti, jis skil-
tyje po "yes" rašo "X", jeigu
gauna mažesnę atlyginimą, negu
priklauso, po "no" rašo "X". Šei-
mininkės ir mokiniams nieko
nežymima.

Šiame puslapyje tėra 7 eilu-
tės, t. y. 7-iems asmenims. Jei-
gu šeima susideda iš didesnio
skaičiaus asmenų, reikia atitin-
kamai išgrafuoti atskirą baltą
lapą ir ten surašyti žinias apie
likusius šeimos narius.

8. Kitame puslapyje "State-
ment" atžymėti kryžiuuku at-
tinkamame kvadrato, kuris prane-
šimas iš eilės siunčiamas.

Virš eilutės "Signature" šei-
mos galva rašalu pasirašo.

9. Tremtinys, sąmoningai ven-
gias teikti šias žinias, gali būti
baudžiamas iki \$500 baudos ir
iki 6-šių mėnesių kalėjimo.

10. Užpildžius aukščiau apra-
šytą anketa reikia paštu siųsti
atitinkamais terminais šiuo ad-
resu:

Displaced Persons Commission
C/o Statistical Section,
Immigr. and Natur. Service
Washington 25, D. C.

Clevelando Tremtinių D-jos
Valdyba

NAUJAUSI NAUJAKURIAI

1949 m. gruodžio 17 d., lai-
vu "General McRae" į New
Yorką atvyko šie lietuviai
tremtiniai:

Adomavičius Jonas — Cicero,
Ill.

Ardickas Jonas, Eleonora, Vy-
tautas — Brooklyn, N. Y.

Bakūnas Vytautas, Liudmila,
Boris — So. Boston, Mass.

Budronis Juozas, Pranciška —
Brooklyn, N. Y.

Cernius Julia, Danutė, Marija
— Lawrence, Mass.

Chmieliauskas Jonas, Jadvyga,
Irena — Cleveland, Ohio.

Cviliukas Aleksandras, Ona, Ge-
novaitė — Weatherfield, Vt.

Daunoras Juozas, Janina —
Chicago, Ill.

Drunas Paul, Carolina, Paulina,
Irena — North Dakota.

Erlingis Stasys — Worcester,
Mass.

Grabauskas Juozas — Chicago,
Ill.

Jonauskas Rozalija — Louis-
ville, Ky.

Juodelis Bronius — Chicago, Ill.

Juršėnas Kazimieras — Chica-
go, Ill.

Juškaitis Kostas, Ona, Leonas
— Chicago, Ill.

Kanišauskas Jonas, Marija, Ni-
jolė — East Hartford, Conn.

Kantautas Juozas, Elena, Da-
nutė — E. Chicago, Ind.

Kašuba Tomas, Joana — Pa-
terson, N. J.

Kaukorius Monika, Joana —
Cincinnati, Ohio.

Korzeniauskas Jokūbas, Dara-
ta, Eugenijus — Grand Ra-
pids, Mich.

Kuzmarskis Stasys, Irena, Liud-
dvikas — Chicago, Ill.

Kriauciūnas Juozas, Magdalena,
Rimtautas — Detroit, Mich.

Kubiliūnienė Irena — Hartford,
Conn.

Kusaitė Domicelė — Port Jef-
ferson, N. Y.

Liaukšminas Stasys — Hart-
ford, Conn.

Linevičius Antanas, Anastazi-
ja, Irena, Vidutis — Rock-
ford, Ill.

Lipnickas Kasparas, Genovaitė,
Nijolė, Regina — St. Charles,

Mich.
Liskūnas Albertas, Eleonora —
Pittsburgh, Pa.
Maknavičius Vincas, Ksavera
Cicero, Ill.

Milašis Algirdas — Chicago, Ill.
Mazuraitis Elena, Vaidutis —
McKees Rock, Pa.

Makutis Edwardas — Worces-
ter, Mass.

Mylimas Vladas, Vilhelmina —
Brooklyn, N. Y.

Nakutis Aldona, Leonilija, Ed-
wardas — Worcester, Mass.

Neverdauskas Jonas — Brook-
lyn, N. Y.

Pliuskonis Saulius, Kestutis,
Kazimieras — Detroit, Mich.

Puknaitis Petras, Julija, Jonas,
Anita — Des Moines, Iowa

Radzevičius Petras, Ona, Irena
— Brockton, Mass.

Povilaitis Bronė, Aleksandra,
Kazys — Rochester, N. Y.

Prapuolenis Egedijus, Nijolė,
Adelė — Maspeth, N. Y.

Rudauskas Apolinaras — So.
Boston, Mass.

Riskutė Salomeja — Chicago,
Ill.

Rutkauskas Stasė, Leonas —
Chicago, Ill.

Sajonas Juozas — Worcester,
Mass.

Sarapinas Marė, Elma — John-
son City, Ill.

Simukėnas Bronislava, Felicija
— Philadelphia, Pa.

Stankus Brigita — Brooklyn,
N. Y.

Šuminas Vaclovas — Columbus,
Ohio.

Užkuraitis Pranas, Elena, Ele-
na — Amsterdam, N. Y.

Valička Jonas — Buffalo, N. Y.

Valiukevičius Jurgis, Margarita,
Remigijus, Jurgis — Red Al-
tona, N. Y.

Valys Vytautas, Ona, Ona —
Detroit, Mich.

Vasauskas Rožė, Stasė — Pitts-
burgh, Pa.

Vaicekauskas Alfonsas, Elena
— Chicago, Ill.

Valeišaitė Aldona — Cleveland,
Ohio.

Veikutis Justas — Chicago, Ill.

Best Wishes for a Merry Christmas
STONEMAN COMPANY

Complete Line of Hardware Supplies

7110 Superior Ave. HE 1759

Best Wishes for a Merry Christmas

TOM'S GARAGE

GENERAL AUTOMOBILE REPAIRING

1080 East 64th St. HE 4947

CHRISTMAS GREETINGS to our FRIENDS and PATRONS

GROSSMAN PICKLED FISH CO.

7014 Lexington Ave. EN 1393

Greetings to our Friends and Patrons for a
MERRY CHRISTMAS

WADE TAVERN

CHOICE WINE — LIQUOR — BEER

7811 Wade Park Ave EN 9215

MERRY CHRISTMAS

PLAYHOUSE RESTAURANT

LOUNGE BAR & FINE FOOD
1415 Euclid Ave

MERRY CHRISTMAS

EUCLID MARKET

We Carry the Finest Groceries and Meats

8115 Euclid Ave SW 6872

MERRY CHRISTMAS
To All

BIG BOY BEVERAGE, INC.

Pep-Up — Rummy

4208 Fulton Court

AT 8173 ME 2445

Tolimo atstumo sujungimo laidai užaugs

Kaip Kalėdų Eglutė

Kalėdų išvakarėse ir Kalėdų dieną!

★ Šventinių telefono pasikalbėjimų banga
vėl užkims sujungimo laidus visame krašte
Kalėdų išvakarėse ir Kalėdų dieną. Nežiū-
rint mūsų pastangų, kai kurie pasikalbė-
jimai turės vėluoti arba ir visai negalės
įvykti.

Mes aptarnausime tiek pasikalbėjimų, kiek
tik galima ir taip greit, kaip įmanoma. Bet,
jei norite būti tikri, kad prisiskausite, bū-
tų išmintingiau telefonuoti iš anksto arba
pirmadienį, kai jūsų draugai švęs Kalėdas
namie. Kai kurie Kalėdoms taikomi suma-
žinti tarifai veiks taip pat ir pirmadienį,
gruodžio 26 dieną.

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

CLEVELAND IR APYLINKĖSE

KALĖDOS IR NAUJI METAI

Kalėdas Clevelando lietuviai rengiasi švęsti daugumos savo šeimose ar svečiuodamiesi vieni pas kitus.

Naujų Metų sutikimas jau kitaip atrodo: Lietuvių Klubas ir Lietuvių Salės Bendrovė rengia bendrą Naujų Metų sutikimą Lietuvių Salėje. Kviečia visus lietuvius, lėjimas neapmokamas. Bus gausus bufietas. Šokiama geros orkestrės, o Lietuvių Klubas bei Salės Bendrovės nirmiesiems kūrėjams net ir vaizdus nemokamos. Pradžią 6 val. vak.

BUS ĮDOMUS PRAKALBŲ POPETIS

Pirmą sekmadienį po Naujų Metų, tai yra, sausio 8 dieną, 3 val. p.p., Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Clevelando skyrius rengia įdomų prakalbų popietį.

Pirmą kartą Amerikoje kalbės neseniai atvykęs Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto narys Balys Gaidžiūnas, kuris yra to komiteto nariu nuo pat jo įsisteigimo Lietuvoje.

Numatoma, kad jo kalboje bus paliesta visa eilė klausimų, kuriais lietuvių visuomenė domisi, sąryšyje su VLIKo veikimu.

Taip pat tikimasi, kad atvyks ir kalbės ALT Sąjungos pirmininkas adv. Antanas Olis iš Chicago, kuris jau yra pakviestas ir šiomis dienomis laukiamas galutinis jo atsakymas. Jis jau yra pareiškęs, kad greičiausiai galės dalyvauti.

Ta diena bus kaip tik išvakarės šeštųjų metinių sukaktuvių nuo Lietuvos Prezidento Antano Smetonos mirties. Ta proga bus atitinkamas paminėjimas ir bus parodyta filmas iš Prezidento gyvenimo Clevelande ir iš jo laidotuvių.

Prakalbose kviečiami dalyvauti visi, kurie domisi visuomeniniais bei politiniais lietuvių gyvenimo klausimais.

Išlaidoms padėnėti įėjimo mokestis bus 25 centai.

RENGIAMASI LIETUVIŲ SALĖS BENDROVĖS SUSIRINKIMUI

Ateinančių metų trečiąjį pirmadienį, sausio 16 dieną, numatomas Lietuvių Salės Bendrovės narių - dalininkų susirinkimas, kuriame bus vadovybės pranešimai ir salės valdytojų rinkimai.

Visi dalininkai kviečiami iš anksto pasirūpinti, kad arba patys galėtų dalyvauti, arba duoti tinkamus įgaliojimus tinkamiems žmonėms. Svarbu, kad Lietuvių Salė ir toliau būtų tikrai lietuvių salė, lietuvių visuomeniško veikimo centras, ir kad jos vadovybėje būtų Amerikos ir lietuvių reikalams ištikimi asmenys. Lietuvių salė turi galutinai apsaugoti nuo visokių įtariamų šešėlių ir ji turi būti šiam kraštui ištikimų žmonių susirinkimo vieta. Daugelis dalininkų kelia susirūpinimą, kad dar ir šiais metais Lietuvių Salės pastogėje buvo susirinkimų, kuriais su įtarimu domisi Amerikos saugumo įstaigos. Toki susirinkimai salės reikalams daro dešimteriopai daugiau žalos, negu būtų galima atlyginti tais keliais doleriais, kuriuos užmoka tokių susirinkimų rengėjai.

RKO Keith's 105th

Grudžio 21 — 23 d.d. "Deputy Marshall" ir "Dalton Gang"
Grudžio 24 — 30 d.d. "Always Leave Em Laughing" su Milton Berle ir Virginia Mayo.

KALĖDINĖ PROGRAMA

Lietuvių Radijo Valanda Kalėdų pirmą dieną 8 val. vakarą yra numatoma specialia programa, kurioje A. Mikulskio parengtas mišrus oktetas giedos lietuviškas kalėdines giesmes.

Norintieji tą vakarą savo pažįstamus, gimines bei draugus pasveikinti per radiją, sveikinimus gali perduoti telefonu IV 8473.

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBAS PADEJO KALĖDŲ SENELIUI

Talkininkaudamas Kalėdų Seneliui, Clevelando Lietuvių Moterų Klubas prieš Kalėdas pasiskyrė šias aukas:

Šešioms tremtinių šeimoms Kalėdoms maisto po 10 dolerių vertės kiekvienai.

Seselių senelių Prieglaudai, kurioje yra 10 lietuvių, maisto už 75 dolerius.

Rosemary Namams — paliegių vaikų prieglaudai žaislų ir knygų už 100 dolerių.

Anti - Tuberculosis Lygai \$5.- Polio nukentėjusiems \$10.- Be to, sveikinimams per DIR-VA ir L'VET. ŽINIAS paskirta po 5 dolerius.

Baigiant Kalėdų šventes, trečiadienį bus Klubu narių bendras pobūvis, kur Kalėdų Senelis dalins dovanas nuo "slaptų senelių".

Klubu labdarybės komisija sudaro Adelę Jankauskienę, Mariją Montvilienę ir Margaretą Žilinskienę.

Kalėdų šventės komisija: Susan DeRichter, Anelė Luizinė ir K. Povilonienė. Komisijos pirmininkė — R. Arbukienė.

RENGIASI GYVENTOJŲ SURAŠYMO

Ateinančiais metais turės būti daromas visuotinis gyventojų surašymas, kuris paprastai daromas kiekvieną dešimtmetį.

Clevelande, 22 kongresinio distrikto viršininku šio surašymo reikalams yra paskirtas Juozas P. Muliolis (Mull). Malonu pažymėti, kad kaip tik daugiausiai lietuvių gyvenamose vietose gyventojų surašymas vyks lietuvių priežiūroje. Tai galės irgi prisidėti prie apsaugojimo, kad per nesusipratimą arba ir samoningai lietuvių nebūtų priskaityti prie kitų tautybių gyventojų, o būtų parodytas tikras čia gyvenančių lietuvių skaičius.

PRAŠOM ATSLIEPTI.

Kas užsisakė ir dar negavot knygos PAKALIUI I MIRTĮ, nes ji per klaidą pasiūsta St. Navickui, Clevelande.

PADĖKA

Lietuvių Kultūros Fondo Clevelando skyrius širdingai dėkoja visiems, aktyviai prisidėjusiems suruošti dr. Vinco Kudirkos minėjimą: dr. Žilinskienei, E. Rastenienei, A. Mikulskui, P. Maželiui, dail. Žilinskiui, dail. Raulinaičiui, M. Nasvyčiui ir visiems, atlikusiems meninę programos dalį ir darbu bei moraline parama pagalbėjusiems surengti minėjimą.

Lietuvių Kultūros Fondo Clevelando skyrius

Išmokit gaidas (notas) be kitų pagalbos. Dainavimo ir muzikos 8 pamokų knyga su prisutimu \$1.50. Gaunama pas muzikos kompozitorių:
G. A. Baronas,
11059 Dodge Rd. 2,
Van Dyke, Mich.

VAIDINO KALĖDŲ SENELI

THE CLEVELAND PRESS prieš kiek laiko parašė gražų straipsnelį apie mūsų tautietį ir DIRVOS skaitytoją Juozą Bendlerį, kaip labai puikiai atliekančią Kalėdų Senelio vaidmenį mokyklų kalėdinio se parengimuose. Jis esąs jau prieš 8 metus

tam parinktas ir net lankęs specialius kursus, kad galėtų tinkamai tas pareigas atlikti.

Ta proga nurodyta, jog J. Bendlerio darbas yra rūpintis, kad mokiniai neapleistų pamokų ir lankytis namuose, surasti apleidžiančius pamokas ir juos atvesti į mokyklą. Dabar jis sutinkas daugelį jau pasižymėjusių vyrų, kurie yra dėkingi, kad J. Bendleris savo laiku juos esąs paėmęs į rankas ir padėjęs nušalinti tinzini... Strainsnyje pažymėta kad J. Bendleris yra gimęs Lietuvoje, bet dar vaiko amžiuje atvežtas į Ameriką.

CLEVELANDO AMER. LIET. JAUNIMO RATESIS

Šio mėnesio pradžioje turėjo susirinkimą, kuriame tarp kitko buvo paskelbta BALFo padėka už 50 dolerių auką, kuria Ratesis pereinantis metais BALFui pasiskyrė iš savo parengimo pelno.

PRANAS AKSENAVICIUS.

apie keturias savaites išguldęs ligoninėje, grįžo namo ir, nors dar jaučiasi nestiprus, po truputį taisosi.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų linki

L. P. BALTRUKONIENĖ (BACHUS CAFE)

2112 St. Clair Ave.

TO 1-5399

Visiems Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų!

THE SUPERIOR SAVINGS & LOAN ASS'N

Lietuvių Bankas Clevelande
CLEVELAND, OHIO

6712 Superior Ave.

HE 2498

Linksmų Švenčių Pirkėjams ir Naujakuriams!

A. ANDREWS

Hardware, Tools and Cutlery

135 Broadway

Melrose Park, Illinois

Phone Melrose Park 745

Lietuviškosios knygos skaitytojus Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikina

Gabija,

LIETUVIŲ SPAUDOS CENTRAS
AMERIKOJE

412 Bedford Ave.,
Brooklyn 11, N. Y.

CENTRAL ARMORY

Moterims nemokamai

Ateinantį antradienį, gruodžio 27 d., į J. Gansono rengiamas imtynės Central Armory moterys gali eiti nemokamai. Reikia tik iš anksto atsiimti bilietus ir susimokėti valdžios mokestį. Bilietai turi būti atsiimti iki 5 val. p.p.

Pagrindinėse imtynėse Red Sexton susitinka su Mike Sharpe dėl sunkaus svorio čempiono titulo.

Porinėse imtynėse Ivan Rastutin ir Joe Campbell prieš Dr. Ed. Meske ir Lucky Simanovich. Iš Calcuttos atvykęs Joginder Singh pirmą kartą Clevelande imsis su Frank Julian.

Pirmosios imtynės pasirodys du vietiniai ristikai: Bob Julien ir Joe Murdock.

Bilietai ir t. t. t. t. Bilietai pas Richmond Brothers, 736 Euclid Ave., Main 0967 ir Central Armory, Prospect 4121.

Kainos: Rezervuotos po \$2.40 ir \$1.80. Lėjimas — \$1.20.

Durys atviro nuo 7:00 val. vakaro. Pirmos rungtynės prasideda apie 8:30.

HIPPODROME

Nuo šeštadienio rodoma romantiška komedija "The Lady Takes a Sailor". Tai komedija — romanas, kuris prasideda vandenyno dugne (vandenyno gelmių tyrinėjimo metu) ir baigiasi... šeimyninio gyvenimo jūroje, dalyvauja Jane Wyman, Dennis Morgan ir Eve Arden.

Buy Christmas Seals

Help Stamp Out TB

DON'T LET DEATH TAKE YOUR HOLIDAY

OHIO DEPARTMENT OF HIGHWAYS
DIVISION OF TRAFFIC AND SAFETY

Why Pay More?

CLEVELAND TRUST
PERSONAL LOANS
ARE LOW-COST
EASY TO ARRANGE

THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

LIETUVIŲ KLUBE

dabar yra įrengtas puikus televizijos priimtuvas. Nariai ir jų svečiai kviečiami apsilankyti ir pasigėrėti.

'KAUNAS'

Batų taisymo
dirbtuvė

1463 Addison Rd.
(Wade Park kampas)

Savininkas
Kazys Ivanauskas,
lietuvis — naujakuris

Nori pagražinti savo namus? Šauk—

K. ŠTAUPAS

Namų Dekoravimas
musų specialybė.

Kambarių Popieravimas
Namų Maliavojimas

16908 Endora Road
Telefonas:
KEnmore 8794,
Cleveland, Ohio

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rakandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS
609-12 Society for Saving Bld.
Telef.: MAIN 1773.
Rezidencija: PENINSULA 2521

JONAS G. POLTER

Lietuvis
Namų Maliavotojas

Popieruotojas
Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas: Potosmac 6899

Lankytės savo Klube!

Amerikos Lietuvių Pilečių Klube penktadienio vakarais gausite skanių bulvinių blynų, šviežios žuvies, prie to visokių išsigėrimų. Klubo nariai prašomi dažniau prisiminti apie savo Klubą.

LIETUVIŲ SALĖ

Išnuomojama

koncertams, šokiams, vestuvėms ir kitokiems parengimams. Iš anksto kreipkitės pas A. Šimkūną, Lietuvių Klube, 6835 Superior Ave.

KĄ GALIMA ATLIKTI CLEVELANDO LIETUVIŲ BANKE

Čia galima ne tik pasidėti pinigų taupymo sąskaiton, ar pasiskolinti pinigų namams pirkti arba taisyti
Čia taip pat galima apmokėti ir sąskaitas už elektrą, gasą, telefoną ir kt. — Visiškai modernus patarnavimas.

PASINAUDOKITE PROGA!

Už santaupas, įdėtas iki 1950 metų sausio 10 dienos palūkanų nuošimtis bus skaičiuojamas nuo sausio 1 dienos!

Kiekviena atskira taupymo indėlių sąskaita iki \$5.000,— yra apsaugota USA Federal Insurance Corporation.

Šeštadieniais atidaryta iki 1:00 valandos dieną

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave.

HE. 2498

1949 MONCRIEF

Jūsų Naujas Namas NERA Moderniškas be šildymo įrengimas ANGLIMS-GASUI-ALIEJUI

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose

Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

I. J. SAMAS. JEWELER

Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnę rinkinį Deimantų, Žiedų, Laikrodėlių ir visokių graždaikčių, už nupigintą kainą.

Pilnai padengta apdrauda UTah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

LASNIK CAFE

Puiki, Moderniška Įrengta Lietuviška Užėiga
6824 SUPERIOR AVE.

(Salia Dirvos Redakcijos)

Užkviečiame Lietuvius iš kitų miestų sustoti pas mus. Kastantas ir Ona Lesnikauskai — Savininkai

AUTO BATTERIES

Tiesiog iš Lietuvių dirbtuvės
Pigiau negu kitur
TAISO IR SENAS BATTERIES

Antanas Kirkilas ir Sunus
1019 Woodland Ave. Cleveland

Namų adresas: 7204 Donald Ave.

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Lietuviška laidojimo įstaiga

Valdžios pripažinti laidojimo direktoriai:
Della E. Jakubs
William J. Jakubs

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue ENDicott 1763

Wilkis Funeral Home

Valdžios pripažinta laidojimų direktorė
Aldona Wilkis - Wirby

Pilnas laidojimų patarnavimas
—HAMMOND VARGONAI PER AERMENTIS—

6202 SUPERIOR AVE. HEnderson 9292